

MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
2021

HARI KHAMIS : 30 SEPTEMBER 2021

KANDUNGAN

JAWAPAN-JAWAPAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN JAWAB

LISAN YANG TIDAK DIJAWAB DI DALAM DEWAN

(SOALAN NO. 5, 11 HINGGA NO. 56)

**[SOALAN NO 5 DIJAWAB BERSEKALI DENGAN
SOALAN NO 34]**

NOTA: [RUJUK PENYATA RASMI HARIAN (HANSARD)]

**SENARAI PERTANYAAN BAGI JAWAPAN LISAN
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT, PARLIMEN KE-14
DEWAN RAKYAT**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : PUAN RUBIAH BINTI HAJI WANG
[KOTA SAMARAHAN]**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (SELASA)

SOALAN

- 1. Puan Rubiah binti Haji Wang [Kota Samarahan] minta PERDANA MENTERI menyatakan :-**
  - (a) status terkini Jawatankuasa Khas Kabinet Mengenai Perjanjian Malaysia 1963; dan
  - (b) pelan tindakan yang bakal dilaksanakan oleh Kerajaan dalam mengembalikan hak-hak keistimewaan kepada Sabah dan Sarawak .

Jawab Bersekali Dengan

- 2. Dr. Kelvin Yii Lee Wuen [Bandar Kuching] minta PERDANA MENTERI menyatakan status terkini penubuhan Majlis Khas MA63 dan apakah yang telah dibincangkan dan dipersetujui dalam Majlis tersebut. Apakah yang telah dilakukan sehingga sekarang di bawah Bahagian Hal Ehwal Sabah dan Sarawak sejak penubuhannya.**
- 3. Puan Alice Lau Kiong Yieng [Lanang] minta PERDANA MENTERI menyatakan :-**
  - (a) bilakah Kerajaan berhasrat untuk membuat pindaan Perlembagaan bagi mengembalikan hak autonomi dan status wilayah kepada Sabah dan Sarawak; dan
  - (b) apakah status terkini dalam perbincangan dan penelitian intipati Perjanjian Malaysia 1963 dan juga pelaksanaan 17 perkara yang telah dipersetujui sebelum ini.

4. **Tuan Oscar Ling Chai Yew [Sibu]** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah kedudukan wilayah di Sarawak dan Sabah akan diperkukuhkan lagi melalui pemindaan Perlembagaan Malaysia, supaya kedudukan rakan kongsi Sarawak, Sabah dan Malaya dapat diiktirafkan secara sah.
5. **Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran]** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah pencapaian Bahagian Sabah dan Sarawak di Jabatan Perdana Menteri dalam usaha untuk melaksanakan MA63 dan desentralisasi kuasa Persekutuan kepada negeri-negeri.

JAWAPAN: YB DATUK SERI PANGLIMA DR. MAXIMUS JOHNTY ONGKILI MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (HAL EHWAL SABAH DAN SARAWAK)

Tuan Yang di-Pertua,

1. Saya ingin menjawab soalan Ahli Yang Berhormat Kota Samarahan sekaligus soalan daripada Ahli Yang Berhormat Bandar Kuching pada hari ini serta soalan Ahli Yang Berhormat Lanang, Ahli Yang Berhormat Sibu dan Ahli Yang Berhormat Tuaran bertarikh 6 Oktober kerana soalan ini berkaitan.
2. Perkara-perkara yang dibangkitkan adalah berkaitan Perjanjian Malaysia 1963, Majlis Khas Perjanjian Malaysia 1963 (MKMA63) serta Jawatankuasa-Jawatankuasa Kerja yang telah ditubuhkan di bawah Majlis Khas MA63.

Tuan Yang di-Pertua,

3. Untuk makluman Ahli-Ahli Yang Berhormat, Jawatankuasa Khas Kabinet Untuk Menyemak Pelaksanaan Perjanjian Malaysia 1963 (JKKKMA63) yang ditubuhkan oleh Kerajaan sebelum ini pada 2018-2019, telah pun dibubarkan oleh Kerajaan Pakatan Harapan pada 15 Januari 2020. **JK Kabinet terdahulu (JKKKMA63)**

hanyalah persetujuan dasar untuk menyelesaikan tuntutan MA63 yang masih memerlukan tindakan lanjut melibatkan perubahan dasar, pindaan undang-undang sama ada peringkat persekutuan atau peringkat negeri serta melibatkan juga pelbagai Kementerian untuk dilaksanakan.

4. Melalui Majlis Khas Perjanjian Malaysia 1963 (Majlis Khas MA63) yang telah ditubuhkan pada 9 September 2020, hak-hak yang dituntut oleh Sabah dan Sarawak terus diteliti dan diperhalusi secara bersama antara Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri Sabah dan Kerajaan Negeri Sarawak. Sehingga kini, Majlis Khas telah bermesyuarat sebanyak 2 kali iaitu pada 2 Disember 2020 dan 13 April 2021 dan akan bermesyuarat semula pada bulan **Oktober ini iaitu sebaik sahaja Mesyuarat Pertama Penggal Ke-4, Parlimen Ke-14 ini selesai bersidang.**
5. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dalam memperhalusi tuntutan-tuntutan dan hak-hak Sabah dan Sarawak ini, empat (4) Jawatankuasa Kerja telah ditubuhkan di bawah Majlis Khas MA63 iaitu:
  - i. **Jawatankuasa Kerja Rakan Sekutu (JKRS)**
Membincangkan cadangan Pindaan Perkara 1(2) dan Perkara 160(2) mengenai tafsiran “Persekutuan”, dalam Perlembagaan Persekutuan,
  - ii. **Jawatankuasa Kerja Keselamatan Negeri Sabah dan Sarawak (JKSS)**
Membincangkan perkara berkaitan keselamatan negeri seperti isu sempadan negeri Sarawak, isu imigresen seperti IMM13, Burung-Burung, Kad Banci dan PATI di negeri Sabah;
  - iii. **Jawatankuasa Kerja Sosio Ekonomi (JKSE)**
Keperluan infrastruktur asas di negeri Sabah dan Sarawak seperti jalan raya, air/elektrik, kesihatan, pendidikan, digital, kemiskinan dan perumahan rakyat termiskin; dan

iv. Jawatankuasa Perundingan Bersama Mengenai Pemberian Khas di bawah Perkara 112D Perlembagaan Persekutuan [Joint Consultative Committee (JCC)]

iaitu berkenaan semakan semula Pemberian Khas di bawah Perkara 112D Perlembagaan Persekutuan dan Jadual 10.

Kecuali JCC, semua jawatankuasa di bawah Majlis Khas MA63 telah bermesyuarat sekurang-kurangnya sekali dan ada yang telah bermesyuarat sebanyak 3 kali.

6. Cadangan pindaan kepada Perkara 1(2) Perlembagaan Persekutuan dibincangkan terlebih dahulu di peringkat **Jawatankuasa Kerja Rakan Sekutu** sebelum ia dibentangkan ke Majlis Khas MA63 bagi mendapatkan persetujuan bersama di antara Kerajaan Persekutuan bersama dengan Kerajaan Negeri Sabah dan Kerajaan Negeri Sarawak. Selepas itu, barulah cadangan pindaan tersebut akan dibentangkan ke Dewan Yang Mulia ini untuk dibahaskan.
7. Berhubung dengan **empat [4] perkara *outstanding matters*** dengan izin, berkaitan minyak dan gas iaitu (1) Royalti Minyak dan Pembayaran Tunai Petroleum; (2) Mineral Minyak dan Medan Minyak; (3) Akta Laut Wilayah 2012 [Akta 750] dan (4) Hak Negeri ke atas Pelantar Benua (Akta Pelantar Benua 1966 [Akta83]).
8. Kesemua perbincangan berkaitan perkara-perkara tersebut adalah ditangguhkan buat sementara waktu bagi memberi laluan kepada penyelesaian secara komersial mengenai minyak dan gas yang sedang dibincangkan di antara Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri Sarawak, Kerajaan Negeri Sabah dan Petronas.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' SERI TIONG KING SING
[BINTULU]**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan:

- a) apakah langkah-langkah Kerajaan untuk memastikan semua orang dewasa di Malaysia tampil menerima vaksin demi mencapai imuniti kelompok; dan
- b) adakah mereka yang tidak ingin menerima vaksin akan dinafikan kemudahan-kemudahan tertentu.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Terima Kasih kepada Ahli Yang Berhormat Bintulu atas soalan ini,

- a) Bagi menjawab isu pertama yang dibangkitkan, sehingga 29 September 2021, jumlah populasi dewasa yang mendaftar dalam sistem MySejahtera adalah seramai 21.87 juta orang daripada 23.4 juta orang atau 93.4%.
  - Sepertimana Yang Berhormat sedia maklum, pendaftaran vaksinasi adalah secara sukarela.

NO. SOALAN : 11

- Seterusnya, pada masa ini juga, Kerajaan telah membuat keputusan untuk memberi kelonggaran tertentu kepada penerima vaksin lengkap.
- Bagi memastikan semua orang dewasa di Malaysia tampil menerima vaksin, Kerajaan melalui Majlis Pemulihan Negara, dari masa ke semasa akan menentukan pelbagai manfaat yang wajar diterima selepas penerimaan dos lengkap vaksin. Hal ini sejajar dengan pembukaan semula sektor ekonomi dan sektor-sektor lain pada masa ini.
- Untuk makluman Yang Berhormat, vaksin yang telah ditempah oleh Kerajaan, adalah lebih daripada mencukupi bagi keperluan penduduk negara kita. Oleh yang demikian, Kerajaan menyeru lebih ramai penduduk Malaysia mendaftar untuk mendapatkan vaksin COVID-19 ini.

b) Seterusnya, penjelasan mengenai isu kedua ialah:

- Kerajaan berpandangan langkah mewajibkan suntikan vaksin COVID-19 ke atas seluruh rakyat Malaysia merupakan cadangan inisiatif terakhir yang hanya akan dilaksanakan sekiranya perlu bagi mencapai liputan imunisasi yang optimum.
- Setakat ini, Kerajaan sedang meneliti beberapa cadangan alternatif lain untuk meningkatkan penerimaan vaksin COVID-19, iaitu:
  - 1) Pilihan 'Opt Out' untuk tidak mengambil vaksin bagi individu yang tidak mahu mengambil vaksin dan bersetuju untuk tidak menikmati kemudahan-kemudahan yang diberikan kepada penerima vaksin COVID-19 lengkap;

NO. SOALAN : 11

- 2) Mewajibkan individu lengkap pengambilan vaksin COVID-19 sebagai syarat untuk melakukan aktiviti tertentu seperti memasuki fasiliti awam (seperti institusi pendidikan, perpustakaan dan sebagainya) dan aktiviti sosial (seperti bersukan dan beriadah); dan
  - 3) Cadangan mewajibkan pengambilan vaksin dalam sektor tertentu sahaja seperti sektor kesihatan, sektor keselamatan, sektor pendidikan dan sektor perkhidmatan melalui peruntukan Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan 1994 [Akta 514].
- Seterusnya, Kerajaan akan meneruskan usaha advokasi dan memberi penerangan mengenai kepentingan pengambilan vaksin COVID-19 kepada masyarakat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN OSCAR LING CHAI YEW [SIBU]

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN OSCAR LING CHAI YEW minta **PERDANA MENTERI** menyatakan kesan penubuhan PETROS di Sarawak terhadap PETRONAS, dengan usaha mengurangkan karbon yang giat dilaksanakan di negara Eropah, adakah ia akan menjejaskan prospek pembangunan petroleum di Malaysia dan apakah cara untuk mengatasinya.

JAWAPAN

YB DATO' SRI MUSTAPA MOHAMED

MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)

Tuan Yang di-Pertua,

1. Penubuhan Petroleum Sarawak Berhad (PETROS) telah memberikan impak positif dari segi penglibatan negeri Sarawak yang lebih aktif dalam industri minyak dan gas. PETRONAS dan PETROS telah menjalinkan kerjasama melalui perjanjian petroleum untuk sumber minyak dan gas di kawasan daratan (*onshore*) serta pelaburan oleh PETROS dalam usaha eksplorasi, pembangunan dan pengeluaran hulu di kawasan luar pesisir pantai (*offshore*).

2. Hasil kerjasama tersebut, PETRONAS baru-baru ini telah menganugerahkan *Production Sharing Contract* (PSC) untuk aktiviti eksplorasi bagi Blok SK437, yang terletak di luar pesisir pantai Sarawak kepada anak syarikat PETROS iaitu Petroleum Sarawak Exploration and Production Sdn Bhd (PSEP) serta rakan kongsi iaitu PETRONAS Carigali Sdn Bhd, dan Sarawak Shell Berhad. Selain Blok SK437, PSEP juga mempunyai kepentingan ekuiti dalam usaha pengeluaran minyak dan gas yang terletak di luar pesisir Sarawak melalui Malaysia LNG Sdn. Bhd (MLNG) PSC dan Kumang Cluster PSC.

Tuan Yang di-Pertua,

3. Usaha mengurangkan karbon yang giat dilaksanakan di negara Eropah tidak akan menjejaskan prospek pembangunan petroleum di Malaysia. PETRONAS sentiasa komited dalam usaha pengurangan karbon melalui pelbagai inisiatif yang telah dilaksanakan sejak tahun 2012.

4. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, PETRONAS telah memperkenalkan Komitmen Karbon PETRONAS (*PETRONAS Carbon Commitments atau PCC*) sejak tahun 2012 sebagai panduan pengurusan gas rumah hijau atau *greenhouse gas* (GHG) melalui pengurangan pembakaran dan pelepasan hidrokarbon (*hydrocarbon flaring and*

venting reduction) serta peningkatan kecekapan tenaga (*energy efficiency improvement*). Komitmen Karbon PETRONAS atau PCC telah dikemaskini dari masa ke masa selari dengan perkembangan industri, pasaran dan teknologi.

5. Selain itu, Kerangka Perubahan Iklim PETRONAS atau *PETRONAS Climate Change Framework* juga telah diperkenalkan bagi menangani isu perubahan iklim selari dengan peralihan ke arah ekonomi rendah karbon. Kerangka ini memberi fokus kepada pengurangan pelepasan GHG dan jejak karbon (*carbon footprint*), antaranya melalui inisiatif seperti penerapan teknologi dan inovasi, pembangunan kapasiti, penggunaan tenaga yang lebih bersih seperti gas asli dan kecemerlangan operasi (*operational excellence*).

6. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, PETRONAS pada tahun 2020 juga telah mengumumkan aspirasi karbon sifar bersih menjelang tahun 2050 atau *Net Zero Carbon Emission 2050*. Aspirasi ini mengukuhkan lagi komitmen PETRONAS untuk mengurangkan intensiti pelepasan GHG berdasarkan Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) sebanyak 45% menjelang tahun 2030 berbanding tahun 2005. PETRONAS, dengan kerjasama kontraktor-kontraktor PSC sentiasa peka dan memberi penekanan dalam memastikan pembangunan petroleum yang mampan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' SRI BUNG MOKTAR BIN RADIN
[KINABATANGAN]**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan:

- a) apakah usaha Kementerian dalam mempergiatkan pemberian vaksin kepada komuniti yang tinggal di kawasan pedalaman dalam mencapai sasaran 'herd immunity' seperti yang dirancang dalam Pelan Pemulihan Negara; dan
- b) apakah jaminan bagi memastikan bekalan vaksin sentiasa mencukupi terutamanya untuk negeri Sabah.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

- a) Pelaksanaan vaksinasi penduduk di kawasan pinggir bandar dan pedalaman adalah melalui kaedah jangkau luar atau *outreach* terutamanya di Sabah dan Sarawak. Ini turut dibantu dengan bekalan vaksin satu dos jenis Cansino yang telah diagihkan khas ke negeri-negeri bagi vaksinasi khas untuk orang asli dan kategori lain seperti PATI atau golongan tanpa negara (*stateless*) di negeri tersebut.

b) Sehingga pada 28 September 2021, pelaksanaan vaksinasi di Sabah mencapai sebanyak 71.4% populasi dewasa menerima sekurang-kurangnya 1 dos vaksin manakala 59.5% populasi dewasa telah lengkap dos vaksin. Dari segi agihan bekalan vaksin bulan Ogos, Sabah telah dibekalkan vaksin sebanyak 1.80 juta dos vaksin. Untuk agihan bekalan vaksin bagi bulan September pula, negeri Sabah masih adalah keutamaan di mana anggaran jumlah agihan vaksin bagi bulan September adalah sebanyak 2.84 juta dos iaitu hampir dua kali ganda bekalan vaksin bagi bulan Ogos 2021 dengan pecahan vaksin iaitu:

- i) 2,568,150 dos vaksin jenis Pfizer;
- ii) 150,000 dos vaksin jenis Sinovac; dan
- iii) 119,000 dos vaksin jenis Cansino.

Bekalan ini adalah untuk menampung strategi vaksinasi penduduk luar bandar atau pedalaman termasuk bukan warganegara seperti PATI, pelarian UNHCR dan golongan tanpa negara di Sabah. Melalui bekalan ini, Sabah dijangka mencapai 60% populasi dewasa lengkap divaksin pada 30 September 2021.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2021**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN KHALID BIN ABD SAMAD
(SHAH ALAM)**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN KHALID BIN ABD SAMAD minta **MENTERI WILAYAH PERSEKUTUAN** menyatakan perincian mengenai perbelanjaan bagi semua program bantuan COVID-19 dan program vaksinasi yang telah dijalankan oleh Yayasan Wilayah Persekutuan di sepanjang tahun 2021 bagi Kuala Lumpur, Putrajaya dan Labuan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat Shah Alam, Yayasan Wilayah Persekutuan (YWP) adalah sebuah syarikat amanah yang ditubuhkan di bawah Akta Syarikat 1965 sebagai ‘Syarikat Berhad Menurut Jaminan’ dan bukanlah agensi Kerajaan di bawah Kementerian Wilayah Persekutuan. Pelantikan Menteri Wilayah Persekutuan sebagai Pengerusi dalam syarikat ini adalah berdasarkan keperluan dalam *Memorandum & Articles of Association* Yayasan Wilayah Persekutuan. Oleh yang demikian, adalah kurang wajar pihak Kementerian memberi maklumat daripada pihak yang merupakan bukan agensi Kerajaan di bawah Kementerian.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK ROBERT LAWSON CHUAT
[BETONG]**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

DATUK ROBERT LAWSON CHUAT [BETONG] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah perancangan dan persediaan dari segi SOP dan norma baru oleh Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) bagi menghadapi pilihan raya semasa pandemik COVID-19.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, SPR dengan kerjasama Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dan Majlis Keselamatan Negara (MKN) telah merangka dan menyediakan satu Standard Operating Procedure (SOP) yang jelas iaitu Garis Panduan Pencegahan Covid-19 Bagi Pelaksanaan Pilihan Raya sama ada Pilihan PRU atau PRK. Ia disesuaikan selaras dengan arahan semasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) semasa di bawah Akta 342 yang dikuatkuasakan oleh pihak Kerajaan. Garis panduan ini mencakupi semua proses pelaksanaan pilihan raya iaitu Taklimat Petugas Pilihan Raya, Hari Penamaan Calon, Proses Cetakan dan Semakan Kertas Undi, Proses Pengeluaran, Penerimaan dan Pengiraan Undi Pos, Hari Semakan Peti Undi, Tempoh

SOALAN NO : 15

Berkempen, Hari Undi Awal dan Undi Biasa serta Penjumlahan Rasmi Undi.

Antara langkah pencegahan Covid-19 untuk pelaksanaan pilihan raya adalah seperti berikut:

- i. Pembersihan dan sanitasi di semua premis yang dikenal pasti akan digunakan bagi tujuan pelaksanaan pilihan raya di mana ia perlu dilakukan disinfeksi sebelum, semasa dan selepas selesai digunakan berdasarkan garis panduan KKM;
- ii. Kawalan kehadiran di setiap premis yang digunakan bagi tujuan pilihan raya adalah pada jumlah paling minima yang mana tidak menjejaskan proses pilihan raya dan mematuhi penjarakan fizikal sekurang-kurangnya 1 meter. Selain itu, kehadiran setiap individu seperti nama dan nombor telefon perlu direkodkan samada menggunakan QR code di aplikasi MySejahtera atau catatan buku secara manual;
- iii. Saringan suhu badan untuk semua individu yang hadir di premis-premis yang digunakan bagi tujuan pilihan raya di mana individu yang mempunyai suhu badan melebihi 37.5°C, batuk, sakit tekak atau susah nafas tidak dibenarkan masuk ke premis dan perlu meninggalkan premis dengan segera;
- iv. Penjarakan fizikal di premis perlu dilaksanakan di mana susun atur meja di setiap premis yang digunakan disusun dengan jarak 2 meter manakala jarak antara individu adalah 1 meter;
- v. Penggunaan hand sanitizer oleh setiap individu yang hadir ke premis sebelum, semasa berada dalam saluran dan selepas selesai urusan bagi tujuan pelaksanaan pilihan raya;
- vi. Penggunaan sarung tangan getah adalah diwajibkan bagi semua petugas pilihan raya dan pegawai SPR yang bertugas bagi setiap proses pilihan raya;

SOALAN NO : 15

- vii. Penggunaan face mask adalah wajib bagi semua individu yang hadir di premis-premis yang digunakan bagi tujuan pelaksanaan pilihan raya;
- viii. Pengundi yang bergejala di mana pengundi yang mempunyai suhu badan melebihi 37.5°C, batuk, sakit tekak atau susah nafas hendaklah diasingkan serta-merta daripada pengundi yang lain dan mengundi di tempat khas (khemah khas untuk memangkah);
- ix. Penganjuran sebarang bentuk ceramah, syarahan dan perhimpunan bagi tujuan kempen oleh mana-mana individu atau parti politik sepanjang tempoh berkempen adalah tidak dibenarkan. Calon atau parti digalakkan untuk menggunakan media massa, media sosial dan media cetak bagi tujuan berkempen.

SPR juga sedang meneliti dan merangka penambahbaikan Garis Panduan Pencegahan Covid-19 Bagi Pelaksanaan Pilihan Raya yang baharu berdasarkan penilaian semasa dan nasihat KKM selaras dengan arahan PKP ketika ini. Selain itu, SPR akan turut meneliti dan mempertimbangkan pandangan atau cadangan dari pihak-pihak lain bagi menambahbaik pelaksanaan proses pilihan raya di mana isu kesihatan dan keselamatan menjadi keutamaan dalam mendepani wabak pandemik Covid-19 ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB PUAN YEO BEE YIN [BAKRI]
TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan senarai Kerajaan Negeri yang membeli vaksin sendiri. Kenapakah vaksin ini tidak boleh dibekalkan oleh Kerajaan Pusat. Kenapa Pharmaniaga dibenarkan untuk membuat profiteering dengan menjual vaksin kepada Kerajaan Negeri.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Memandangkan agihan bekalan vaksin setiap bulan adalah berdasarkan ketersediaan bekalan vaksin yang dihantar oleh pembekal, ada Kerajaan Negeri yang mendapati bekalan vaksin tidak mencukupi untuk mengerakkan sasaran vaksinasi di negeri dan mengambil langkah alternatif untuk membuat perolehan sendiri.

Namun atas ketetapan KKM, sebarang perundingan pembekalan perlu melibatkan Pemegang Pendaftaran Produk (PRH) tempatan di mana bagi vaksin jenis Sinovac ialah Pharmaniaga Life Sciences Sdn. Bhd. (PLSB) manakala bagi bekalan vaksin Cansino pula ialah Solution Biologics Sdn. Bhd. (SBSB).

Sehingga kini, hanya Kerajaan Johor, Negeri Sembilan, Pahang dan Perak yang telah mengadakan perjanjian dengan syarikat Pharmaniaga Life Sciences Sdn. Bhd. (PLSB) untuk memperoleh vaksin jenis Sinovac.

Pihak Pharma Niaga Life Sciences Sdn. Bhd (PLSB) telah dibenarkan untuk menjual vaksin kepada pasaran swasta selepas membekalkan jumlah dos vaksin Sinovac (komitmen) mengikut perjanjian antara PLSB dan Kerajaan.

Kapasiti *fill and finish* sedia ada di bawah PLSB mampu membekalkan vaksin Sinovac dijual kepada pasaran swasta. Rundingan harga oleh Kerajaan Negeri dan pihak swasta adalah *business-to-business* di luar kawalan pihak Kerajaan Persekutuan.

Walau bagaimana pun, satu kawalan harga jualan terhadap pasaran swasta tempatan vaksin akan dipertimbangkan dalam Jawatankuasa Khas Jaminan Bekalan Vaksin COVID-19 (JKJAV).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN ABDUL LATIFF BIN ABDUL
RAHMAN (KUALA KRAI)**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN ABDUL LATIFF BIN ABDUL RAHMAN [KUALA KRAI] minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan jumlah fasa lebuh raya yang sedang dibina dan apakah perkembangan terkini Lebuhraya Centre Spine Road (CSR) Machang - Kuala Krai dan Kuala Krai - Gua Musang.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Projek *Central Spine Road* (CSR) mempunyai 6 Pakej utama yang terdiri daripada 26 sub-pakej. Manakala projek Lebuhraya Kota Bharu ke Kuala Krai, Kelantan mempunyai 3 pakej utama yang terdiri daripada 8 sub-pakej. Status terkini untuk jajaran Machang - Kuala Krai dan Kuala Krai – Gua Musang adalah seperti di bawah:

1) Lebuhraya Kota Bharu ke Kuala Krai, Kelantan Pakej 3: Machang ke Kuala Krai terdiri daripada 4 sub-pakej iaitu :

a) Pakej 3A: Machang ke Bukit Tiu. Status semasa : Pembinaan (Kemajuan fizikal, Jadual: 1.00% berbanding Sebenar: 0.60%)

(b) Bukit Tiu ke Berangan Mek Nab (Dahulunya Lebuhraya Rakyat). Status semasa: Perancangan

(c) Pakej 3B: Kampung Berangan Mek Nab ke Keroh. Status semasa : Pembinaan (Surat setuju terima telah dikeluarkan pada 12 Ogos 2021)

(d) Pakej 3C: Keroh ke Kuala Krai. Status semasa : Proses mengeluarkan surat setuju terima (SST)

2) Central Spine Road Pakej 1: Kuala Krai ke Jambatan Sg. Lakit, Kelantan terdiri daripada 4 sub-pakej yang sedang dalam **perancangan** iaitu:

(a) Kampung Rahmat ke Kampung Sungai Peria.

(b) Kampung Sungai Peria ke Kampung Laloh.

(c) Kampung Laloh ke *Exit* D228.

(d) *Exit* D228 ke Jambatan Sungai Lakit.

3) Central Spine Road Pakej 2 : Jambatan Sungai Lakit ke Gua Musang terdiri daripada 3 sub-pakej iaitu:

(a) Central Spine Road: Jambatan Sungai Lakit ke Gua Musang, Kelantan: Jambatan Sg. Lakit Ke Paloh 2. Status semasa : Perancangan

(b) Central Spine Road Pakej 2: Jambatan Sungai Lakit ke Gua Musang Seksyen 2B: Paloh Ke Bukit Sejuk. Status semasa : Pembinaan (Kemajuan fizikal, Jadual: 0.18% berbanding Sebenar: 0.18%)

(c) Central Spine Road Pakej 2: Jambatan Sungai Lakit ke Gua Musang Seksyen 2C: Bukit Sejuk ke Gua Musang. Status semasa : Pembinaan (Kemajuan fizikal, Jadual: 0.17% berbanding Sebenar : 0.17%)

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB PUAN FUZIAH BINTI SALLEH [KUANTAN]

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status terkini sehingga 16 Ogos 2021 berkenaan penyerapan guru-guru KAFA kepada status perjawatan tetap yang telah dijanjikan sebelum ini.

JAWAPAN

**YB SENATOR TUAN HAJI IDRIS BIN HAJI AHMAD,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan pada hari ini amat prihatin bagi menambah baik status perjawatan Guru-guru di bawah Program Kelas Al-Quran dan Fardu Ain (KAFA), JAKIM. Namun beberapa proses penting perlu diteliti dan dilaksanakan terlebih dahulu secara terancang dan holistik bagi menjamin kebolehlaksanaan penambahbaikan status perjawatan tersebut. Penambahbaikan ini melibatkan aspek deskripsi tugas, penetapan jam mengajar, kelayakan guru dan keperluan ikhtisas bagi Guru KAFA serta kesesuaian premis.

2. Pada masa yang sama, Kerajaan sentiasa melaksanakan inisiatif bagi pemerkasaan Guru-guru KAFA dari aspek meningkatkan kompetensi melalui pelaksanaan Kursus Pemetaan Guru KAFA sebagai Jurulatih Daerah bagi melahirkan guru yang kompeten dalam profesion keguruan. Sehingga tahun 2021, seramai 591 orang Guru KAFA telah dilatih di bawah program ini bagi memantapkan ilmu, kemahiran pengajaran dan kemahiran teknologi serta berupaya menjadi pembimbing kepada rakan sekerja Guru KAFA yang lain. Selain itu, Guru-guru KAFA juga perlu memenuhi kelayakan ikhtisas yang merupakan elemen penting bagi memenuhi syarat dan kelayakan yang ditentukan oleh Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA).

3. Kerajaan juga komited dalam membela kebajikan Guru-guru KAFA. Mulai pada tahun 2020 Kerajaan melalui JAKIM telah memperuntukkan sebanyak RM6,993,000.00 bagi caruman Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO) kepada seramai 35,000 orang Guru-guru KAFA. Selain itu, melalui Peraturan-Peraturan Pelaksanaan Program KAFA Tahun 2021, JAKIM memberikan kemudahan cuti bersalin berelaun penuh kepada Guru KAFA wanita yang akan berkuat kuasa pada 1 Januari 2022.

4. Justeru, bagi merealisasikan kesungguhan Kerajaan terhadap usaha tersebut, maka sesi libat urus bersama agensi/ kementerian yang berkaitan sebelum melaksanakan projek rintis Pemerkasaan KAFA sedang giat dilaksanakan.

5. Kerajaan berharap agar usaha murni untuk menaik taraf perkhidmatan Guru KAFA dapat direalisasikan dengan sokongan padu daripada semua pihak yang berkaitan termasuk Ahli-Ahli Yang Berhormat di Dewan Yang Mulia ini yang saya hormati sekalian.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : TUAN NIK MOHAMAD ABDUH BIN NIK ABDUL
AZIZ [BACHOK]**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

Tuan Nik Mohamad Abduh bin Nik Abdul Aziz [Bachok] minta **MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR** menyatakan manfaat semasa yang diterima rakyat melalui projek Wakaf Air yang telah digerakkan oleh pihak Kementerian sejak setahun yang lalu.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Wakaf Air yang dilancarkan pada 17 Disember 2020 merupakan inisiatif Kementerian Alam Sekitar dan Air (KASA) melalui kerjasama Yayasan Waqaf Malaysia (YWM) untuk menyediakan sumber pembiayaan alternatif projek-projek perkhidmatan air secara mudah, cepat dan mampan melalui instrumen wakaf.

2. Wakaf Air adalah merupakan salah satu daripada strategi pembiayaan alternatif yang inovatif bagi membiayai projek-projek perkhidmatan air berskala kecil khususnya di luar bandar dan kawasan pedalaman yang tidak dapat dicapai oleh operator air. KASA dalam hubungan ini bekerjasama rapat dengan agensi-agensi yang berkaitan

SOALAN NO : 19

khususnya Kementerian Pembangunan Luar Bandar (KPLB) dan Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan, Kementerian Kesihatan Malaysia (BAKAS, KKM) bagi mengenal pasti projek-projek yang berkenaan.

3. Sehingga 26 September 2021, sebanyak 447 buah rumah (merangkumi 2,940 isi rumah) telah mendapat manfaat dari projek Wakaf Air di mana sejumlah RM 266,486.00 dana telah dibelanjakan untuk menyiapkan 7 projek di pelbagai negeri. Manakala, sebanyak 11 projek di pelbagai negeri dalam peringkat pelaksanaan.

4. Sehingga 26 September 2021, sebanyak 15 permohonan baharu projek Wakaf Air diterima oleh Kementerian manakala berdasarkan rekod YWM, sehingga 19 September 2021, jumlah dana terkumpul mencecah RM3,202,016.28. Di kesempatan ini, saya ingin mengambil peluang untuk mengajak ahli-ahli dewan yang mulia ini untuk turut sama menyumbang ke dalam tabung Wakaf Air ini. Sumbangan boleh dibuat ke akaun RHB Bank Islamic nombor 2124 57600 01304 atas nama Yayasan Waqaf Malaysia atau layari laman sesawang rasmi YWM www.ywm.gov.my/wakaf-air .

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB TUAN WONG LING BIU (SARIKEI)

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN WONG LING BIU [SARIKEI] minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan Lebuhraya Pan Borneo sepatutnya siap sepenuhnya buat masa sekarang, apakah faktor utama kelewatan dan berapa lama lagi yang diperlukan untuk menyelesaikan projek ini.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, projek Lebuh Raya Pan Borneo Sarawak kini sedang dilaksanakan secara konvensional dengan kerjasama JKR Sarawak susulan daripada penamatan Perjanjian Rakan Pelaksana Projek (*Project Delivery Partner Agreement* – PDPA). Sehingga bulan Ogos 2021, status kemajuan terkini adalah 70% bagi projek Lebuh Raya Pan Borneo Sarawak dari Telok Melano ke Miri dengan pindaan jangkaan siap sepenuhnya pada September 2022.

Selain daripada wabak Covid-19, perubahan model pelaksanaan turut memberi kesan ke atas kelancaran dan kemajuan pelaksanaan Projek Lebuh Raya Pan Borneo Sarawak. Sehubungan itu pelbagai *mitigation plan* dan tindakan susulan berterusan sedang dilaksanakan antara lainnya menambahbaik kaedah pelaksanaan yang telah diputuskan sebelum ini, penyelarasan semula jadual pembinaan dan Lanjutan Masa (*Extension Of Time* - EOT) bagi memastikan kelancaran dan kelangsungan projek.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK ROBERT LAWSON CHUAT
[BETONG]**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

DATUK ROBERT LAWSON CHUAT [BETONG] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah perancangan dan persediaan dari segi SOP dan norma baru oleh Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) bagi menghadapi pilihan raya semasa pandemik COVID-19.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, SPR dengan kerjasama Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dan Majlis Keselamatan Negara (MKN) telah merangka dan menyediakan satu Standard Operating Procedure (SOP) yang jelas iaitu Garis Panduan Pencegahan Covid-19 Bagi Pelaksanaan Pilihan Raya sama ada Pilihan PRU atau PRK. Ia disesuaikan selaras dengan arahan semasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) semasa di bawah Akta 342 yang dikuatkuasakan oleh pihak Kerajaan. Garis panduan ini mencakupi semua proses pelaksanaan pilihan raya iaitu Taklimat Petugas Pilihan Raya, Hari Penamaan Calon, Proses Cetakan dan Semakan Kertas Undi, Proses Pengeluaran, Penerimaan dan Pengiraan Undi Pos, Hari Semakan Peti Undi, Tempoh

SOALAN NO : 15

Berkempen, Hari Undi Awal dan Undi Biasa serta Penjumlahan Rasmi Undi.

Antara langkah pencegahan Covid-19 untuk pelaksanaan pilihan raya adalah seperti berikut:

- i. Pembersihan dan sanitasi di semua premis yang dikenal pasti akan digunakan bagi tujuan pelaksanaan pilihan raya di mana ia perlu dilakukan disinfeksi sebelum, semasa dan selepas selesai digunakan berdasarkan garis panduan KKM;
- ii. Kawalan kehadiran di setiap premis yang digunakan bagi tujuan pilihan raya adalah pada jumlah paling minima yang mana tidak menjejaskan proses pilihan raya dan mematuhi penjarakan fizikal sekurang-kurangnya 1 meter. Selain itu, kehadiran setiap individu seperti nama dan nombor telefon perlu direkodkan samada menggunakan QR code di aplikasi MySejahtera atau catatan buku secara manual;
- iii. Saringan suhu badan untuk semua individu yang hadir di premis-premis yang digunakan bagi tujuan pilihan raya di mana individu yang mempunyai suhu badan melebihi 37.5°C, batuk, sakit tekak atau susah nafas tidak dibenarkan masuk ke premis dan perlu meninggalkan premis dengan segera;
- iv. Penjarakan fizikal di premis perlu dilaksanakan di mana susun atur meja di setiap premis yang digunakan disusun dengan jarak 2 meter manakala jarak antara individu adalah 1 meter;
- v. Penggunaan hand sanitizer oleh setiap individu yang hadir ke premis sebelum, semasa berada dalam saluran dan selepas selesai urusan bagi tujuan pelaksanaan pilihan raya;
- vi. Penggunaan sarung tangan getah adalah diwajibkan bagi semua petugas pilihan raya dan pegawai SPR yang bertugas bagi setiap proses pilihan raya;

SOALAN NO : 15

- vii. Penggunaan face mask adalah wajib bagi semua individu yang hadir di premis-premis yang digunakan bagi tujuan pelaksanaan pilihan raya;
- viii. Pengundi yang bergejala di mana pengundi yang mempunyai suhu badan melebihi 37.5°C, batuk, sakit tekak atau susah nafas hendaklah diasingkan serta-merta daripada pengundi yang lain dan mengundi di tempat khas (khemah khas untuk memangkah);
- ix. Penganjuran sebarang bentuk ceramah, syarahan dan perhimpunan bagi tujuan kempen oleh mana-mana individu atau parti politik sepanjang tempoh berkempen adalah tidak dibenarkan. Calon atau parti digalakkan untuk menggunakan media massa, media sosial dan media cetak bagi tujuan berkempen.

SPR juga sedang meneliti dan merangka penambahbaikan Garis Panduan Pencegahan Covid-19 Bagi Pelaksanaan Pilihan Raya yang baharu berdasarkan penilaian semasa dan nasihat KKM selaras dengan arahan PKP ketika ini. Selain itu, SPR akan turut meneliti dan mempertimbangkan pandangan atau cadangan dari pihak-pihak lain bagi menambahbaik pelaksanaan proses pilihan raya di mana isu kesihatan dan keselamatan menjadi keutamaan dalam mendepani wabak pandemik Covid-19 ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN KHALID BIN ABD SAMAD
[SHAH ALAM]**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN KHALID BIN ABD SAMAD [SHAH ALAM] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan pendirian Kerajaan pada masa sekarang berhubung status penyediaan satu rang undang-undang berkenaan anti lompat parti untuk mengelakkan fenomena ketidakstabilan politik negara berulang kembali.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pengenalan Rang Undang-Undang Anti-Lompat Parti merupakan salah satu daripada Agenda Transformasi Kerajaan yang bertujuan memastikan reformasi dan pembaharuan dalam pentadbiran Kerajaan khususnya memperkasakan peranan institusi Parlimen. Kerajaan komited untuk memastikan Rang Undang-Undang Anti-Lompat Parti yang akan digubal dapat melindungi hak rakyat negara ini yang memberi undi serta kepercayaan tinggi kepada ahli politik ketika proses pilihan raya dan memastikan sistem demokrasi berparlimen yang efektif.

2. Bagi maksud perkara ini dan dengan mengambil kira kewajaran untuk pembentangan dilaksanakan secepat mungkin, Kerajaan tidak akan berkompromi terhadap keperluan untuk sesi libat urus yang menyeluruh diadakan bersama pihak berkepentingan, badan bukan Kerajaan, ahli Parlimen Kerajaan dan Pembangkang serta rakyat agar Rang Undang-Undang baharu yang diperkenalkan mendapat sokongan semua pihak. Kerajaan akan memastikan cadangan dan input semua pihak berkepentingan termasuk daripada ahli Parlimen Kerajaan dan Pembangkang serta badan bukan Kerajaan diperhalusi dan dipertimbangkan melalui sesi libat urus yang menyeluruh sebelum menetapkan hala tuju dan parameter gubalan undang-undang ini.

3. Ini adalah untuk memastikan Rang Undang-Undang ini sebaiknya tidak bertentangan dengan Perlembagaan Persekutuan atau undang-undang lain yang berkuat kuasa termasuk di peringkat negeri. Dalam perkara ini, Jabatan Perdana Menteri sedang bekerjasama dengan Jabatan Peguam Negara untuk mengkaji penyediaan undang-undang bagi menangani isu lompat parti. Kerajaan memberi jaminan bahawa RUU ini yang termasuk di dalam Perjanjian Persefahaman Transformasi dan Kestabilan Politik akan dilaksanakan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN AHMAD FADHLI BIN SHAARI
[PASIR MAS]**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN AHMAD FADHLI BIN SHAARI [PASIR MAS] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan perkembangan persediaan kerajaan ke arah melaksanakan undi 18 tahun dan pendaftaran pengundi secara automatik.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) sedang dalam persiapan untuk melaksanakan pindaan Perkara 119 Perlembagaan Persekutuan iaitu berhubung umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik sebagaimana yang diluluskan oleh Parlimen pada Mesyuarat Kedua Penggal Kedua Parlimen Keempat Belas.

Persiapan yang sedang dilaksanakan oleh SPR ini adalah meliputi pindaan kepada Peraturan-Peraturan Pilihan Raya (Pendaftaran Pemilih) 2002 dan undang-undang lain yang berkaitan, penyediaan standard operating procedures (SOP) dan penyediaan sistem serta infrastruktur

SOALAN NO : 23

bagi pelaksanaan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik.

Di samping itu, SPR juga telah mengenal pasti beberapa tindakan yang perlu dilaksanakan sebelum pelaksanaan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik. Antaranya ialah membuat semakan maklumat bakal pemilih, semakan di lapangan yang melibatkan bakal pengundi berumur 90 tahun dan ke atas, semakan di lapangan ke atas alamat untuk memastikan penentuan bahagian pilihan raya yang tepat, sesi libat urus dengan semua pihak-pihak yang berkepentingan, program pendidikan pengundi kepada bakal pemilih dan menyemak keperluan logistik bagi persediaan menghadapi Pilihan Raya Umum Ke-15 yang akan datang.

SPR menjangkakan semua persiapan yang sedang diambil tindakan termasuklah menangani isu-isu yang berkaitan ini akan dapat diselesaikan dan seterusnya melaksanakan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik selewat-lewatnya pada September 2022.

Namun demikian, keputusan semakan kehakiman isu Undi 18 di Mahkamah Tinggi Kuching telah memerintahkan supaya umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik dilaksanakan selewat-lewatnya pada 31 Disember 2021.

Justeru, walaupun dengan kekangan dan kekurangan, **SPR komited untuk memastikan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik dilaksanakan berdasarkan kepada keputusan mahkamah.**

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' SERI ANWAR BIN IBRAHIM
(PORT DICKSON)**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

DATO' SERI ANWAR BIN IBRAHIM [PORT DICKSON] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan bilakah Kerajaan bercadang untuk membentang dan mengungkai Proklamasi dan Ordinan Darurat.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Semasa Proklamasi Darurat 2021 [P.U. (A) 7/2021] ("Proklamasi Darurat 2021") sedang berkuat kuasa mulai 11 Januari 2021 hingga 1 Ogos 2021, Yang di-Pertuan Agong (YDPA) telah memasyhurkan tujuh (7) ordinan darurat selaras dengan Perkara 150(2B) Perlembagaan Persekutuan ("PP") seperti yang berikut:

2. Ordinan-ordinan Darurat di atas secara bersama dirujuk sebagai "Ordinan Darurat 2021". Ordinan Darurat 2021 berkuat kuasa sehingga dibatalkan, diungkaikan atau terhenti berkuat kuasa mengikut kedudukan undang-undang seperti yang berikut:

SOALAN NO : 24

- (a) dibatalkan oleh YDPA mengikut Perkara 150(3) PP semasa Proklamasi Darurat 2021 sedang berkuat kuasa;
- (b) diumumkan melalui suatu ketetapan yang diluluskan di hadapan kedua-dua Majlis Parlimen mengikut Perkara 150(3) PP; atau
- (c) terhenti berkuat kuasa mengikut Perkara 150(7) PP setelah habis tempoh enam (6) bulan Proklamasi Darurat 2021 terhenti berkuat kuasa iaitu mulai 2 Februari 2022, mengikut mana-mana yang terdahulu.

3. YDPA tidak lagi diperuntukkan dengan kuasa untuk membatalkan Ordinan Darurat 2021 di bawah Perkara 150(3) PP apabila Proklamasi Darurat 2021 [P.U. (A) 7/2021] ("Proklamasi Darurat 2021") telah terhenti berkuat kuasa pada 2 Ogos 2021.

4. Justeru, antara kaedah lain untuk membatalkan Ordinan Darurat 2021 adalah melalui proses pengungkapan di hadapan kedua-dua Majlis Parlimen mengikut Perkara 150(3) PP. Bagi tujuan mengemukakan Ordinan Darurat 2021 oleh Majlis Parlimen mengikut Perkara 150(3) PP, ketetapan untuk mengemukakan Ordinan Darurat 2021 hendaklah diluluskan oleh kedua-dua Majlis Parlimen.

5. Setakat Mesyuarat Khas Penggal Ketiga Parlimen Keempat Belas Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat, diperhatikan tiada apa-apa ketetapan berhubung dengan pengungkapan mana-mana Ordinan Darurat 2021 telah diluluskan oleh Majlis Parlimen. Sehubungan dengan itu, Ordinan Darurat 2021 masih berkuat kuasa sehingga diumumkan melalui ketetapan yang diluluskan oleh kedua-dua Majlis Parlimen.

6. Namun, sekiranya Parlimen tidak mengungkap Ordinan Darurat 2021 di bawah Perkara 150(3) PP, Perkara 150(7) PP memperuntukkan Ordinan Darurat 2021 hanya akan terhenti berkuat kuasa setelah habis tempoh enam (6) bulan Proklamasi Darurat 2021 tamat (*grace period*) iaitu mulai 2 Februari 2022.

SOALAN NO : 24

7. Selain itu, walaupun Ordinan Darurat 2021 masih berkuat kuasa sehingga diumumkan oleh Parlimen di bawah Perkara 150(3) PP atau sehingga habis tempoh enam (6) bulan *grace period* di bawah Perkara 150(7) PP, bagi peruntukan Ordinan Darurat 2021 yang mempunyai ungkapan “Bagi tempoh darurat berkuat kuasa” (*For so long as the emergency is in force*), peruntukan tersebut berkuat kuasa selama jangka hayat Proklamasi Darurat 2021 berkuat kuasa memandangkan peruntukan-peruntukan berkenaan berkait rapat dengan hak-hak yang termaktub dalam PP dan perkara-perkara yang asas kepada hak asasi manusia serta sesuatu negara yang mengamalkan sistem demokrasi, dan kewujudan peruntukan-peruntukan berkenaan selepas darurat tamat berkuat kuasa adalah sukar untuk dibela atau diberi justifikasi.

8. Dalam hal ini, memandangkan Proklamasi Darurat 2021 telahpun terhenti berkuat kuasa pada 2 Ogos 2021, maka peruntukan Ordinan Darurat 2021 yang mempunyai ungkapan “Bagi tempoh darurat berkuat kuasa” juga telah terhenti berkuat kuasa pada 2 Ogos 2021.

Sekian, terima kasih

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN GOBIND SINGH DEO [PUCHONG]

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN GOBIND SINGH DEO [PUCHONG] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada Kerajaan berhasrat menggubal Undang-Undang Anti Lompat Parti (Anti-Hopping Law) dan sekiranya ya, bila.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pengenalan Rang Undang-Undang Anti-Lompat Parti merupakan salah satu daripada Agenda Transformasi Kerajaan yang bertujuan memastikan reformasi dan pembaharuan dalam pentadbiran Kerajaan khususnya memperkasakan peranan institusi Parlimen. Kerajaan komited untuk memastikan Rang Undang-Undang Anti-Lompat Parti yang akan digubal dapat melindungi hak rakyat negara ini yang memberi undi serta kepercayaan tinggi kepada ahli politik ketika proses pilihan raya dan memastikan sistem demokrasi berparlimen yang efektif.
2. Bagi maksud perkara ini dan dengan mengambil kira kewajaran untuk pembentangan dilaksanakan secepat mungkin, Kerajaan tidak akan berkompromi terhadap keperluan untuk sesi libat urus yang menyeluruh diadakan bersama pihak berkepentingan, badan bukan Kerajaan, ahli Parlimen Kerajaan dan Pembangkang serta rakyat agar Rang Undang-Undang baharu yang diperkenalkan mendapat sokongan semua pihak. Kerajaan akan memastikan cadangan dan input semua pihak berkepentingan termasuk daripada ahli Parlimen Kerajaan dan Pembangkang serta badan bukan Kerajaan diperhalusi dan dipertimbangkan melalui sesi libat urus yang menyeluruh sebelum menetapkan hala tuju dan parameter gubalan undang-undang ini.
3. Ini adalah untuk memastikan Rang Undang-Undang ini sebaiknya tidak bertentangan dengan Perlembagaan Persekutuan atau undang-undang lain yang berkuat kuasa termasuk di peringkat negeri. Dalam perkara ini, Jabatan Perdana Menteri sedang bekerjasama dengan Jabatan Peguam Negara untuk mengkaji penyediaan undang-undang bagi menangani isu lompat parti. Kerajaan memberi jaminan bahawa RUU ini yang termasuk di dalam Perjanjian Persefahaman Transformasi dan Kestabilan Politik akan dilaksanakan. Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN RAMKARPAL SINGH A/L
KARPAL SINGH [BUKIT GELUGOR]**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN RAMKARPAL SINGH A/L KARPAL SINGH [BUKIT GELUGOR] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada Kerajaan komited dan bercadang untuk memperkenalkan undang-undang bagi mengehadkan tempoh jawatan Perdana Menteri kepada dua penggal sahaja dan juga Undang-Undang Anti-Lompat Parti di Parlimen seperti yang dicadangkan oleh Kerajaan Perikatan Nasional sebelum ini.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pengenalan Rang Undang-Undang Anti-Lompat Parti merupakan salah satu Agenda Transformasi Kerajaan yang bertujuan memastikan reformasi dan pembaharuan dalam pentadbiran Kerajaan. Kerajaan komited untuk memastikan Rang Undang-Undang yang akan digubal ini dapat melindungi hak rakyat negara ini yang memberi undi serta kepercayaan tinggi kepada ahli politik ketika proses pilihan raya dan memastikan sistem demokrasi berparlimen yang efektif.
2. Bagi maksud perkara ini dan dengan mengambil kira kewajaran

untuk pembentangan dilaksanakan secepat mungkin, Kerajaan tidak akan berkompromi terhadap keperluan untuk sesi libat urus yang menyeluruh diadakan bersama pihak berkepentingan, badan bukan Kerajaan, ahli Parlimen Kerajaan dan Pembangkang serta rakyat agar Rang Undang-Undang baharu yang diperkenalkan mendapat sokongan semua pihak. Kerajaan akan memastikan cadangan dan input semua pihak berkepentingan termasuk daripada ahli Parlimen Kerajaan dan Pembangkang serta badan bukan Kerajaan diperhalusi dan dipertimbangkan melalui sesi libat urus yang menyeluruh sebelum menetapkan hala tuju dan parameter gubalan undang-undang ini.

3. Antara kandungan di dalam Memorandum Persefahaman Transformasi dan Kestabilan Politik termasuklah juga cadangan bagi menghadkan tempoh jawatan Perdana Menteri kepada 10 tahun sahaja. Memandangkan ia merupakan satu pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan, adalah penting satu kajian yang teliti dan menyeluruh perlu dilaksanakan terlebih dahulu sebelum Kerajaan membentangkan cadangan pindaan tersebut di Parlimen.

4. Ini adalah untuk memastikan Rang Undang-Undang ini sebaiknya tidak bertentangan dengan Perlembagaan Persekutuan atau undang-undang lain yang berkuat kuasa termasuk di peringkat negeri. Dalam perkara ini, Jabatan Perdana Menteri sedang bekerjasama dengan Jabatan Peguam Negara untuk mengkaji penyediaan undang-undang bagi menangani isu lompat parti. Kerajaan memberi jaminan bahawa RUU ini yang termasuk di dalam Perjanjian Persefahaman Transformasi dan Kestabilan Politik akan dilaksanakan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN GOBIND SINGH DEO [PUCHONG]
TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan status program vaksin di seluruh Malaysia dan bilakah kesemua rakyat akan selesai menerima kedua-dua dos vaksin COVID-19.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Sasaran untuk Program Imunisasi COVID-19 Kebangsaan adalah untuk populasi dewasa selesai pada penghujung bulan Oktober 2021. Setakat 29 September 2021, kadar vaksinasi populasi dewasa telah mencapai sebanyak 94.1% individu telah menerima sekurang-kurangnya satu dos vaksin manakala sebanyak 85.7% populasi dewasa telah lengkap divaksin. Melihat kepada pencapaian ini, MOSTI menerusi CITF optimis usaha PICK sedang berjalan mengikut landasan dan perancangan ditetapkan. Sebagai langkah mempercepatkan proses vaksinasi, pihak CITF melalui Operasi Lonjakan Kapasiti di Lembah Klang dan hasilnya kini, Kerajaan telah berjaya memvaksinasi hampir 100% populasi dewasa. Tindakan selanjutnya adalah *mop-up* baki populasi yang belum divaksinasi di sekitar Lembah Klang.

Sasaran berfokus yang terkini adalah untuk memastikan semua negeri mencapai sekurang-nya-kurang-nya 60% dewasa lengkap divaksinasi pada penghujung bulan September 2021, yang mana data kini menunjukkan keseluruhan negeri telah melepasi nilai ambang tersebut kecuali negeri Sabah yang dijangka akan mencapai sasaran pada 30 September 2021. Melalui usaha ini, Kerajaan percaya sasaran peralihan Fasa melalui Pelan Pemulihan Negara dapat dicapai mengikut tempoh masa yang telah ditetapkan.

MOSTI melalui CITF juga akan terus memberi tumpuan pengagihan bekalan vaksin ke negeri-negeri yang mempunyai bilangan kes positif COVID-19 yang tinggi berdasarkan data semasa daripada Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM). Pada bulan Ogos 2021, antara negeri yang menjadi keutamaan dalam aktiviti pengagihan bekalan vaksin berdasarkan insiden wabak COVID-19 yang tinggi ialah Sabah, Selangor dan Johor. Sekiranya kapasiti vaksinasi ini dilaksanakan mengikut perancangan tanpa gangguan terhadap stok bekalan vaksin sedia ada, sasaran Kerajaan supaya semua populasi dewasa negara lengkap dos vaksin pada penghujung bulan Oktober 2021 dapat dicapai.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT
PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN KESAVAN A/L SUBRAMANIAM
[SUNGAI SIPUT]**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan program Imunisasi Vaksin Kebangsaan bagi Parlimen Sungai Siput :-

- a) jumlah yang layak mendapatkan suntikan dan jumlah pendaftaran sehingga 31 Ogos 2021; dan
- b) jumlah yang telah divaksinasi sehingga Ogos 2021.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

a) Sungai Siput terletak di daerah Kuala Kangsar, Perak. Sehingga 29 September 2021, seramai 116,843 penduduk daerah Kuala Kangsar telah berdaftar di sistem MySejahtera bagi mendapatkan vaksin. Ini merupakan 92.8% daripada sasaran kira-kira 125,800 populasi dewasa berumur 18 tahun ke atas di daerah Kuala Kangsar.

b) Berdasarkan kepada kemajuan pelaksanaan Program Imunisasi COVID-19 Kebangsaan (PICK), setakat 29 September 2021, sebanyak 60.79% penduduk dewasa atau seramai 76,895 orang telah lengkap divaksinasi manakala sebanyak 83.1% atau seramai 104,570 orang telah menerima sekurang-kurangnya satu dos vaskin.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : TUAN CHOW KON YEOW [TANJONG]

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN CHOW KON YEOW [TANJONG] minta **MENTERI ALAM
SEKITAR DAN AIR** menyatakan perkembangan pelaksanaan Skim
Penyaluran Air Mentah Sungai Perak (SPRWTS) dan bilakah ia dapat
dimulakan memandangkan ia perlu disiapkan menjelang tahun 2025
bagi memenuhi keperluan sumber air mencukupi kepada rakyat dan
industri di Pulau Pinang.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kajian Penilaian Opsyen dan Kajian Pra-Rekabentuk Kejuruteraan bagi Cadangan Projek Skim Pemindahan Air dari Sungai Perak untuk Bekalan Air Utara Perak dan Negeri Pulau Pinang telah dilaksanakan pada November 2020 dan dijadualkan siap pada November 2021. Walau bagaimanapun, ekoran penularan wabak Pandemik Covid-19, kajian hanya dapat disiapkan pada suku kedua tahun 2022.
2. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, berdasarkan unjuran oleh Suruhanjaya Perkhidmatan Air Negara (SPAN), Pulau Pinang adalah antara negeri yang mempunyai rizab margin yang tertinggi dalam negara ini iaitu 28% menjelang 2025. Ini bermakna sumber yang ada sekarang adalah mencukupi bagi memenuhi keperluan rakyat dan industri di Pulau Pinang.
3. Bagi memastikan pelaksanaan projek ini dapat disegerakan, Kementerian ingin mencadangkan agar Kerajaan Pulau Pinang berbincang dengan Kerajaan Negeri Perak bagi mencapai kata sepakat berkaitan mekanisme terbaik demi kebaikan kedua-dua negeri.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN TAN KOK WAI [CHERAS]

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan keadaan semasa golongan miskin bandar dan miskin luar bandar serta apa yang perlu dilakukan untuk membantu golongan keluar berpendapatan rendah pulih daripada kes pandemik ini.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI MUSTAPA MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Seperti mana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, berdasarkan Laporan Survei Pendapatan Isi Rumah dan Kemudahan Asas (HIES & BA) 2019, Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) nasional adalah sebanyak RM2,208 sebulan, berbanding dengan PGK 2016 yang mengguna pakai metodologi tahun 2005 iaitu sebanyak RM980 sebulan. Dengan menggunakan metodologi PGK 2019, kadar kemiskinan mutlak adalah 5.6% terdiri dari 405.4 ribu isi rumah pada tahun 2019. Kadar kemiskinan bandar adalah 3.8% (223.3 ribu isi rumah) dan kadar kemiskinan luar bandar sebanyak 12.4% (182.1 ribu isi rumah) pada tahun yang sama.

2. Walau bagaimanapun, akibat pandemik COVID-19 dan senario ekonomi semasa, kadar kemiskinan mutlak telah meningkat kepada 8.4% (639.8 ribu isi rumah) pada tahun 2020 daripada 5.6% (405.4 ribu isi rumah) pada tahun 2019 berdasarkan Laporan Anggaran Pendapatan Isi Rumah dan Insiden Kemiskinan 2020. Kadar pengangguran meningkat dengan ketara kepada 4.5% (711.0 ribu individu) pada tahun 2020, dibandingkan dengan 3.3% pada tahun 2019. Berdasarkan kepada Laporan Survei Gaji & Upah 2020, purata gaji dan upah menyusut sebanyak 9.0% pada tahun 2020 berbanding tahun 2019. Pandemik COVID-19 ini bukan sahaja menjejaskan isi rumah B40 tetapi juga isi rumah M40 dan isi rumah T20. Secara keseluruhannya, penularan pandemik COVID-19 telah memberi impak luar jangka kepada pendapatan isi rumah bandar dan luar bandar dan seterusnya menjejaskan struktur kumpulan isi rumah.

3. Sebagai Kerajaan yang prihatin, Kerajaan telah merangka perancangan dan pelaksanaan Strategi Pemulihan Ekonomi Negara 6R dengan tumpuan untuk melindungi kehidupan dan punca pendapatan rakyat, kemampunan perniagaan dan menjaga ekonomi bagi mendepani pandemik COVID-19. Strategi tersebut merangkumi 6 fasa iaitu dengan izin, *Resolve* (ketegasan), *Resilient* (ketahanan), *Restart* (memulakan semula), *Recovery* (pemulihan), *Revitalise* (memperkasa) dan *Reform* (menyusun semula).

4. Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) akan menangani kemiskinan dan ketidaksamarataan daripada perspektif pelbagai dimensi bagi jangka masa sederhana dan panjang. Strategi yang akan dilaksanakan termasuk menambah baik akses kepada perkhidmatan penting, meningkatkan pendapatan dan taraf hidup isi rumah miskin, menangani kemiskinan bandar, memperkukuh mekanisme penyampaian perkhidmatan dan mengurangkan ketidaksamarataan antara isi rumah. Program pembasmian kemiskinan akan dilaksanakan melalui kerjasama lebih erat dalam kalangan agensi Kerajaan serta usahasama di antara sektor awam, sektor swasta, pertubuhan masyarakat sivil (CSO) dan masyarakat. Tumpuan khusus akan diberi kepada daerah dan lokasi yang termiskin di bandar dan luar bandar.

5. Secara khususnya, Kerajaan akan meneruskan dasar dan strategi untuk meningkatkan pendapatan dan kuasa beli serta kesejahteraan terutamanya isi rumah miskin dalam kalangan B40 di bandar dan luar bandar antaranya:

(i) Meningkatkan pendapatan isi rumah miskin

Dalam meningkat dan mempelbagaikan pendapatan isi rumah miskin, program kebajikan produktif seperti keusahawanan dan pembiayaan mikro akan dipergiat untuk menyediakan peluang ekonomi kepada isi rumah miskin. Disamping itu, sektor swasta akan digalak untuk menawarkan bantuan berstruktur dan bersasar kepada isi rumah miskin dengan menyediakan biasiswa dan latihan, peluang keusahawanan dan pekerjaan serta melaksanakan program yang memberi manfaat melalui kaedah pembangunan setempat.

(ii) Penambahbaikan akses kepada perkhidmatan penting

Akses kepada perkhidmatan penting merupakan asas utama dalam menangani kemiskinan. Tumpuan akan diberi untuk meningkatkan akses kepada pendidikan dan latihan kemahiran yang berkualiti serta menambah baik perkhidmatan penjagaan kesihatan. intervensi bersasar seperti biasiswa akan disediakan bagi meringankan beban kewangan isi rumah miskin untuk melanjutkan latihan kemahiran, TVET dan pendidikan tinggi. Jangkauan penjagaan pra-kelahiran kepada perkhidmatan geriatrik untuk isi rumah miskin akan diperluas di samping menggalakkan pengambilan makanan seimbang melalui program bakul makanan untuk isi rumah miskin.

(iii) Menangani peningkatan kos sara hidup dan meningkatkan kuasa beli

Usaha mengurangkan ketidaksamarataan antara isi rumah akan dipergiat bagi mempertingkatkan keterangkuman dan mencapai kesaksamaan untuk semua. Usaha ini termasuk

menangani peningkatan kos sara hidup dan meningkatkan kuasa beli. Dalam hubungan ini, penguatkuasaan kawalan harga barang dan perkhidmatan akan dipertingkat bagi menangani manipulasi harga. Inisiatif *foodbank* dan program tanggungjawab sosial korporat (CSR) akan membantu mengurangkan beban kewangan isi rumah miskin. Tambahan lagi, literasi dan pendidikan kewangan akan digalakkan pada semua peringkat umur.

(iv) Memperkukuh perlindungan sosial untuk semua

Majlis Perlindungan Sosial Malaysia (MySPC) dan Jawatankuasa Khas Kabinet Menangani Kemiskinan (JKKMK) telah digabungkan menjadi satu entiti. Langkah ini diambil bagi mengukuhkan penyelarasan penggubalan dasar serta melaksanakan strategi perlindungan sosial yang lebih berkesan. Selain daripada menangani isu kemiskinan, majlis ini juga akan menumpukan kepada isu insurans sosial dan pasaran buruh.

6. Bagi menangani kemiskinan dan meningkatkan mekanisme penyampaian perkhidmatan di peringkat akar umbi, Kerajaan akan memperkukuh pendekatan dari bawah ke atas atau *bottom-up approach*, dengan izin, dalam kalangan pemegang taruh antara Kerajaan, swasta, organisasi berasaskan komuniti (CBO) dan rakyat. Justeru, pendekatan ini akan dipertingkat dengan penglibatan organisasi masyarakat sivil dan organisasi berasaskan komuniti. Pihak berkuasa di peringkat daerah juga akan diperkasa untuk mengenal pasti dan mengurangkan insiden kemiskinan pada peringkat komuniti.

7. Kerajaan percaya bahawa dasar dan strategi di atas dapat menangani kemiskinan kesan daripada pandemik, seterusnya membina negara yang makmur bagi Keluarga Malaysia. Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB PUAN HANNAH YEOH TSEOW SUAN
(SEGAMBUT)**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

PUAN HANNAH YEOH TSEOW SUAN (SEGAMBUT) minta **PERDANA MENTERI** menyatakan keseluruhan peruntukan yang ditanggung oleh Kerajaan akibat peletakan jawatan Perdana Menteri ke-8 dan Jemaah Menteri serta jumlah perbelanjaan yang berkaitan untuk pelantikan baharu.

JAWAPAN

**YB DATUK DR ABD LATIFF AHMAD
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS TUGAS KHAS)**

Tuan Yang Di Pertua,

1. Secara asasnya, tiada sebarang implikasi kewangan tambahan kesan daripada peletakan jawatan Perdana Menteri ke-8 dan Jemaah Menteri serta pelantikan baharu. Ini adalah disebabkan tiada pertambahan Kementerian atau portfolio baharu. Semua perbelanjaan adalah selaras dengan kelulusan peruntukan belanja tahun 2021 seperti yang telah diluluskan pada tahun sebelumnya.

Sekian, terima kasih

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN BAGI JAWAPAN LISAN
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : PUAN TERESA KOK SUH SIM [SEPUTEH]
TARIKH : 30 SEPT 2021 (KHAMIS)

SOALAN

PUAN TERESA KOK SUH SIM [SEPUTEH] minta **MENTERI PERUSAHAAN PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan status terkini projek penanaman satu juta pokok jenis hutan di hutan simpanan kekal di Sabah yang diusahakan sama oleh MPOC dan Jabatan Perhutanan Sabah. Nyatakan kos yang terlibat dalam projek penanaman pokok jenis hutan ini.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman, projek penanaman satu juta pokok jenis hutan di hutan simpan kekal di Sabah kini di bawah tanggungjawab Yayasan Pemuliharaan Hijau Minyak Sawit Malaysia atau *Malaysian Palm Oil Green Conservation Foundation* (MPOGCF).

1. *Malaysian Palm Oil Green Conservation Foundation* (MPOGCF)

- a) ditubuhkan di bawah Majlis Minyak Sawit Malaysia (MPOC);
- b) beroperasi sejak April 2021; dan
- c) ditubuhkan bagi menyokong usaha pemuliharaan hijau negara dan sebagai respon terhadap isu-isu dan tomanahan kepada industri sawit negara.

2. Keterangan Projek

- a) Jabatan Perhutanan Sabah (JPS) sebagai rakan strategik;
- b) melibatkan kawasan seluas 2,500 hektar dan dijangka akan mengambil masa selama 10 tahun;
- c) anggaran kos keseluruhan sebanyak RM25 Juta;
- d) proses penanaman pokok bagi projek ini akan dilaksanakan secara berperingkat. Peringkat pertama:
  - i. penanaman meliputi kawasan seluas 200 hektar di Lower Kawag, Hutan Simpan Ulu Segama, Lahad Datu, Sabah;
  - ii. anggaran kos sebanyak RM1.856 Juta dan kos-kos terlibat merangkumi:
    - a. penyediaan tapak;
    - b. mendapatkan 80,000 anak benih pelbagai spesis; dan
    - c. menanam serta penyelenggaraan seperti membaja, meracun, membina jalan dan menggantikan pokok-pokok mati.
- e) projek ini juga melibatkan kerjasama dengan penduduk setempat di Kampung Tampenau di Lahad Datu, Sabah dalam mendapatkan bekalan anak benih spesis tempatan. Langkah ini dilihat dapat membantu meningkatkan ekonomi penduduk setempat.
- f) Walau bagaimanapun, pelaksanaan projek bagi peringkat seterusnya akan dinilai dari semasa ke semasa mengambil kira kemajuan projek dan kedudukan kewangan yayasan.

3. Status Terkini:

- a) projek sedang berjalan dan diteruskan seperti mana yang telah dirancang;

- b) MPOGCF kini telah mendapatkan sebut harga melalui JPS dan dalam proses melantik kontraktor bagi menjalankan kerja-kerja di lapangan;
- c) walau bagaimanapun, kerja-kerja sedia ada di lapangan terganggu berikutan pandemik Covid-19 dan peningkatan kes positif di Sabah; dan
- d) projek akan diteruskan sebaik sahaja negara mencapai "*Herd Immunity*" serta kelonggaran untuk menjalankan projek dilapangan diberikan kelak.

Sepanjang tempoh Perintah Kawalan Pergerakan (PKP), Kerajaan melalui MPOGCF telah merancang dan memperkemaskan lagi usaha-usaha berkaitan pemuliharaan hijau dengan kerjasama pelbagai pihak termasuk jabatan dan agensi kerajaan serta pemain industri yang diharap akhirnya akan meningkatkan imej industri minyak sawit Malaysia di mata dunia.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN FONG KUI LUN [BUKIT BINTANG]
TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan jumlah peruntukan/perbelanjaan penggunaan aplikasi MySejahtera bagi pendaftaran vaksinasi dan info berkaitan pandemik COVID-19 kepada orang ramai.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, untuk makluman semua, penambahbaikan kepada sistem MySejahtera melibatkan peruntukan berjumlah RM19.4 juta yang merangkumi:

- a) Penambahan Perkakasan bagi Peningkatan Sistem Pengurusan Vaksin (VMS) Berasaskan Teknologi *Blockchain*;
- b) Pendaftaran vaksinasi MySejahtera (*Google Map and Places Application Programming Interface (API)*);
- c) Chatbot *Knowledge Driven Syntactic Parsing Intelligence (KRISPI)*;
- d) Perolehan *load balancer* bagi pangkalan data ketiga PICK;
- e) Sistem Dashboard Bersepadu COVID-19; dan
- f) Penjanaan Sijil Digital Vaksin (*Vaccine Digital Certificate*) dalam MySejahtera. Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB TUAN NOOR AMIN BIN AHMAD (KANGAR)

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN NOOR AMIN BIN AHMAD [KANGAR] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada Rang Undang-Undang Akta Suruhanjaya Perkhidmatan Parlimen akan dikemukakan di Dewan Rakyat dalam penggal ini.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Kerajaan tidak berhasrat mewujudkan Suruhanjaya Perkhidmatan Parlimen. Kerajaan seperti yang telah dipersetujui di dalam Memorandum Persefahaman Transformasi dan Kestabilan Politik (MoU) yang telah ditandatangani dengan pihak Pakatan Harapan pada 13 September yang lalu sedang mengkaji semula Akta Perkhidmatan Parlimen 1963 yang telah dimansuhkan pada tahun 1992.

Beberapa penambahbaikan akan dimasukkan di dalam draf RUU yang baru bagi memastikan semua pemegang taruh mendapat manfaat daripada undang-undang tersebut khususnya bagi pihak kakitangan parlimen. Tangga gaji, kemajuan kerjaya, serta kemudahan-kemudahan yang lain akan dikaji dengan teliti agar mereka mendapat faedah yang tidak kurang baiknya daripada yang sedang diterima mereka sekarang. Oleh sebab RUU Perkhidmatan Parlimen ini akan melibatkan beberapa pindaan terhadap beberapa undang-undang yang lain termasuk pindaan Perlembagaan, maka masa yang lebih sedikit adalah perlu bagi mengkajinya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : PUAN TEO NIE CHING [KULAI]

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

PUAN TEO NIE CHING [KULAI] minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan pendekatan KLN untuk membantu mereka yang berdepan kesukaran untuk mendapatkan visa untuk tujuan melanjutkan pelajaran di luar negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Kulai atas pertanyaan yang dikemukakan.

Tuan Yang di-Pertua,

2. Sepertimana Yang Berhormat sedia maklum, Kementerian Luar Negeri sentiasa peka dan prihatin terhadap isu-isu melibatkan pelajar-pelajar Malaysia di luar negara, termasuk mereka yang akan melanjutkan pelajaran ke sana. Antara negara-negara yang menjadi pilihan pelajar-pelajar Malaysia untuk melanjutkan pelajaran di luar negara adalah di Amerika Syarikat, Australia, Canada, United Kingdom (UK), Jepun, Korea Selatan, Russia, Mesir dan Indonesia.

3. Dengan kewujudan Perwakilan-Perwakilan Asing yang berkenaan di Kuala Lumpur, pelajar-pelajar Malaysia tidak mempunyai sebarang masalah untuk mendapatkan visa pelajar di Malaysia, sebelum mengadakan perjalanan ke luar negara bagi melanjutkan pelajaran.

4. Walau bagaimanapun, semasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) dilaksanakan, Kementerian ini telah menerima aduan mengenai kelewatan pemprosesan visa, khususnya melibatkan pelajar-pelajar Malaysia yang akan melanjutkan pelajaran ke UK. Permasalahan yang dihadapi termasuk kesulitan untuk mendapatkan tarikh temu janji bagi urusan visa dengan pihak *UK Visa Application Centre* (VAC). Keadaan ini berlaku disebabkan pejabat tersebut beroperasi dengan kapasiti 30 peratus (30%) kehadiran di pejabat selaras dengan Pelan Pemulihan Negara Fasa 1.

5. Memandangkan isu ini melibatkan hubungan dua hala antara UK dan Malaysia, terutamanya dalam bidang pendidikan, Kementerian telah bekerjasama dengan Suruhanjaya Tinggi British di Kuala Lumpur bagi

membolehkan Pejabat UK VAC beroperasi dengan kapasiti 50 peratus (50%) kehadiran di pejabat. Kementerian Luar Negeri juga telah membawa perkara ini kepada Majlis Keselamatan Negara (MKN) dan ianya telah diluluskan pada 13 Ogos 2021.

6. Kementerian Luar Negeri turut mengambil inisiatif dengan menghubungkan Suruhanjaya Tinggi British di Kuala Lumpur dengan *Brickfields Asia College* (BAC) bagi membolehkan Pejabat UK VAC tambahan dibuka secara sementara di bangunan BAC di Petaling Jaya pada 18 Ogos 2021. Pembukaan pejabat sementara tersebut telah membolehkan pihak UK VAC menyediakan 144 tambahan slot temujanji bagi urusan visa ke UK setiap hari berbanding 108 sehari bagi membolehkan lebih ramai pelajar mendapat temujanji bagi urusan visa ke UK. Kedua-dua Pejabat asal UK VAC dan sementara tersebut juga dibuka pada hari Sabtu.

7. Kementerian Luar Negeri amat prihatin dan sentiasa pro-aktif dalam membantu para pelajar kita yang menghadapi kesukaran, disamping berusaha memastikan kebajikan mereka di luar negara sentiasa terpelihara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB DR. LEE BOON CHYE [GOPENG]

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan bilangan warga asing yang telah dan yang belum menerima vaksin COVID-19.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Mengikut rekod Jabatan Perangkaan Malaysia yang diterbitkan pada 22 Ogos 2021, bilangan penduduk bukan warganegara di Malaysia adalah seramai 2.69 juta orang daripada 32.66 juta populasi negara.

Sehingga 22 September 2021, atas saranan pemberian vaksinasi secara percuma kepada bukan warganegara di bawah PICK iaitu ‘tiada siapa selamat hingga semua orang selamat’, seramai 2.72 juta penduduk bukan warganegara telah diberi sekurang-kurangnya satu dos vaksin, di mana 1.59 juta bukan warganegara telah lengkap diberi dos lengkap dengan percuma bagi memastikan vaksinasi dijangkau seramai mungkin terutamanya di kawasan kawalan wabak atau *epicentre*.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : PUAN RUSNAH BINTI ALUAI
[TANGGA BATU]**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

PUAN RUSNAH BINTI ALUAI [TANGGA BATU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada Kerajaan mempunyai cadangan untuk meminda undang-undang jenayah di bawah Seksyen 309 Kanun Keseksaan agar tidak lagi menjadikan membunuh diri sebagai satu kesalahan jenayah.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan melalui Jabatan Peguam Negara (AGC) telah mengambil inisiatif untuk mengkaji undang-undang berkenaan dengan kesalahan persubahatan dan percubaan membunuh diri di Malaysia kerana berdasarkan statistik setakat 2015 insiden percubaan membunuh diri semakin meningkat dan meliputi pelbagai peringkat umur. Isu percubaan membunuh diri menjadi lebih meruncing pada masa ini kerana keadaan ekonomi yang tidak menentu menjadikan ramai kehilangan sumber pendapatan atau hilang pekerjaan. Oleh yang demikian, pendekatan yang lebih holistik perlu diambil untuk mengekang perbuatan tersebut.

Berdasarkan hasil kajian perbandingan peruntukan undang-undang mengenai percubaan untuk membunuh diri di United Kingdom, New Zealand, India dan Singapura, didapati negara-negara tersebut telah mengeluarkan percubaan membunuh diri daripada sistem keadilan jenayah dan memasukkan orang yang membuat percubaan membunuh diri ke dalam sistem rawatan kesihatan. Ini bermakna percubaan membunuh diri bukan lagi suatu kesalahan jenayah di negara-negara tersebut.

Oleh itu, berdasarkan perkembangan undang-undang berkaitan di negara yang dikaji, AGC sedang menimbang cadangan daripada pihak berkepentingan untuk mengeluarkan percubaan membunuh diri daripada sistem keadilan jenayah dan memasukkan orang yang membuat percubaan membunuh diri ke dalam sistem rawatan kesihatan bagi mendapatkan rawatan yang sewajarnya.

AGC juga sedang meneliti dengan lebih lanjut pilihan perundangan yang ada serta implikasi perundangan sekiranya kesalahan percubaan membunuh diri dikeluarkan daripada sistem keadilan jenayah. Di samping itu, AGC sedang meneliti keperluan untuk meminda undang-undang lain yang berbangkit daripada pengeluaran kesalahan percubaan membunuh diri daripada sistem jenayah.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN HASSAN BIN ABDUL KARIM
(PASIR GUDANG)**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN HASSAN BIN ABDUL KARIM [PASIR GUDANG] minta **MENTERI
KERJA RAYA** menyatakan:

(a) bilakah projek naik taraf Lebuhraya Pasir Gudang dapat disiapkan bagi kesemua fasa; dan

(b) berapakah jumlah kos yang terlibat.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Projek Menaik Taraf Jalan Persekutuan Pasir Gudang (FT17) kepada 6 lorong 2 hala dengan piawaian U5 terbahagi kepada empat (4) fasa iaitu Fasa 1, 2A, 2B dan 3 yang merangkumi jajaran sepanjang 28.2 km.

Fasa 1 : bermula dari Persimpangan Kangkar Tebrau sehingga ke Persimpangan Plentong melibatkan jajaran sepanjang 8 km dan telah siap pada 31 Mei 2016 dengan kos projek sebanyak RM150 juta.

Fasa 2A : bermula dari Persimpangan Plentong dan berakhir di Persimpangan Bandar Seri Alam / Taman Rinting melibatkan jajaran sepanjang 7.7 km juga telah siap pada 31 Oktober 2018 dengan kos projek sebanyak RM190.0 juta

Fasa 2B : bermula dari Persimpangan Bandar Seri Alam / Taman Rinting ke Pasir Gudang yang melibatkan jajaran sepanjang 5.5 km telah diluluskan pada *Rolling Plan 4 RMKe-11* (Tahun 2020) dengan kos sebanyak RM155 juta dan dijangka akan siap pada tahun 2024.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi fasa terakhir iaitu Fasa 3 yang bermula dari Persimpangan Bertingkat Perling Hingga Ke Susur Naik Lebuhraya Utara Selatan melibatkan sepanjang 7.0 km, Kementerian ini telah mengangkat permohonan projek tersebut untuk kelulusan Agensi Pusat bagi *Rolling Plan 2 (RP2)*, Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN SIM CHEE KEONG [BUKIT MERTA JAM]

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN SIM CHEE KEONG [BUKIT MERTA JAM] minta **PERDANA MENTERI** bilangan perniagaan yang telah menggulung tikar serta kerugian yang dialami mengikut pecahan setiap PKP berdasarkan tarikh PKP tersebut sehingga kini.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Jumlah kes penggulungan syarikat (terpaksa) mengikut negeri sepanjang Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) dari Mac 2020 hingga ke Julai 2021 adalah seperti di Lampiran 1. Jumlah keseluruhan kes yang didaftarkan ialah sebanyak 1,246 kes.

Selanjutnya Mdl tidak mempunyai rekod berhubung jumlah kerugian yang dialami sepanjang tempoh PKP tersebut memandangkan Mdl hanya bertindak untuk mengendalikan pentadbiran kes syarikat yang telah mendapat perintah penggulungan daripada Mahkamah.

Sekian, terima kasih.

LAMPIRAN 1

JUMLAH KES PENGGULUNGAN SYARIKAT (TERPAKSA) YANG DIDAFTARKAN PADA MAC 2020 - JULAI 2021

CAWANGAN	TAHUN 2020										TAHUN 2021							JUMLAH
	Mac	Apr	Mei	Jun	Jul	Ogos	Sept	Okt	Nov	Dis	Jan	Feb	Mac	Apr	Mei	Jun	Julai	
WILAYAH PERSEKUTUAN	41	0	28	22	18	15	15	10	109	38	3	1	24	9	116	27	21	497
SELANGOR	7	0	30	11	29	37	36	10	6	20	26	18	31	1	3	0	8	273
JOHOR BAHRU	2	0	3	12	12	3	5	14	4	5	2	5	3	7	0	0	13	90
PERAK	2	0	0	5	4	4	15	6	2	2	2	1	5	3	2	0	0	53
PULAU PINANG	1	0	3	10	9	8	0	7	5	5	0	0	3	5	4	0	3	63
KEDAH	1	0	0	2	0	0	0	7	7	3	3	2	3	2	0	0	2	32
MUAR	3	0	0	3	1	0	5	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	14
SABAH	3	0	5	3	8	6	2	6	1	0	3	1	4	4	5	1	0	52
KELANTAN	2	0	0	4	0	2	4	2	2	1	1	1	0	0	1	0	0	20
MELAKA	0	0	4	1	1	0	3	5	1	0	0	1	0	1	0	1	1	19
NEGERI SEMBILAN	2	0	0	0	1	0	3	1	3	1	1	0	1	0	1	0	0	14
TEMERLOH	0	0	0	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
PAHANG	1	0	1	1	1	19	1	1	3	2	0	0	0	0	1	2	6	39
SARAWAK	0	0	0	2	2	1	0	2	0	0	0	0	2	1	0	0	4	14
TERENGGANU	0	0	0	1	4	4	3	4	0	1	0	0	1	1	0	0	0	19
MIRI	0	0	0	2	2	2	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	9
SIBU	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	12
TAIPING	0	0	0	0	1	1	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	5
TAWAU	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	5
SANDAKAN	0	1	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	8
PERLIS	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	4
JUMLAH	65	1	75	85	97	105	101	77	144	79	41	31	83	37	134	32	59	1,246

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT,
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN AKMAL NASRULLAH BIN
MOHD. NASIR [JOHOR BAHRU]**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN AKMAL NASRULLAH BIN MOHD. NASIR [JOHOR BAHRU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan jika terdapat sebarang komitmen untuk membentuk kerjasama dan persefahaman bersama pihak pembangkang dalam usaha memulih ekonomi dan kesihatan rakyat seperti melalui keanggotaan Jawatankuasa Khas Pilihan Parlimen (Select Committee), peruntukan dana bantuan di kawasan dan sebagainya.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. YAB Perdana Menteri dalam ucapannya bertarikh 22 Ogos 2021 (Ahad) antara lain telah menawarkan kepada kepimpinan pembangkang untuk bersama-sama menganggotai Majlis Pemulihan Negara (MPN) dan Jawatankuasa Khas Menangani COVID-19. Ini adalah bertujuan untuk mewujudkan kerjasama rentas parti dalam memperbaiki, merawat dan memulihkan semula situasi dalam negara.
2. Selain itu, pihak Kerajaan di dalam mesyuarat Majlis Pemulihan Negara Bilangan 1 Tahun 2021 bertarikh 23 Julai 2021 antara lain telah menyatakan bahawa pembentukan MPN akan mengambil pendekatan Whole of Nation dengan menjemput bukan sahaja pakar industri dalam pelbagai sektor (kesihatan, perbankan, pendidikan, komunikasi, sosial dan Badan Bukan Kerajaan (NGO), wakil antarabangsa, Sabah dan Sarawak, malah mencadangkan supaya wakil Ahli Parlimen blok pembangkang dilantik sebagai ahli tetap MPN.
3. Semasa Sidang Khas Majlis Keselamatan Negara Bilangan 53, Siri 115 pada 2 September 2021 pula, YAB Pengerusi telah turut mencadangkan penglibatan pembangkang dalam mesyuarat Jawatankuasa Khas Pengurusan Pandemik. Pelawaan penyertaan tambahan keahlian kepada dua (2) wakil pihak pembangkang dalam jawatankuasa ini telah dibuat dan ini merupakan salah satu usaha kolektif untuk melibatkan semua pemegang taruh bagi memastikan pemulihan negara berjalan seperti yang dirancang seiring dengan semangat Keluarga Malaysia.

4. Seperti mana Yang Berhormat sedia maklum, kini terdapat 9 Jawatankuasa Pilihan Khas iaitu seperti berikut:

- i. Jawatankuasa Pilihan Khas Kebebasan Asasi dan Hak-Hak di Bawah Perlembagaan
- ii. Jawatankuasa Pilihan Khas Kewangan Dan Ekonomi
- iii. Jawatankuasa Pilihan Khas Keselamatan
- iv. Jawatankuasa Pilihan Khas Bagi Agensi-Agensi Di Bawah Jabatan Perdana Menteri
- v. Jawatankuasa Pilihan Khas Pertanian Dan Perdagangan Dalam Negeri
- vi. Jawatankuasa Pilihan Khas Pembangunan Infrastruktur
- vii. Jawatankuasa Pilihan Khas Pendidikan
- viii. Jawatankuasa Pilihan Khas Hal Ehwal Wanita Dan Kanak-Kanak Dan Pembangunan Sosial
- ix. Jawatankuasa Pilihan Khas Kesihatan, Sains dan Inovasi

Keahlian Jawatankuasa-Jawatankuasa tersebut terdiri daripada Ahli Parlimen Kerajaan dan Ahli Parlimen Pembangkang. Oleh itu, Jawatankuasa yang berkaitan seperti di atas boleh meneliti perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : TUAN R. SIVARASA
[SUNGAI BULOH]**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN R. SIVARASA [SUNGAI BULOH] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah status cadangan untuk penambahbaikan Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) yang dibuat oleh Jawatankuasa Khas Kabinet Mengenai Anti-Rasuah (JKKMAR) seperti yang dijawab di Dewan Rakyat pada 5 November 2020 khususnya cadangan untuk menubuhkan Suruhanjaya Perkhidmatan Pencegahan Rasuah (SPPR) dan mewujudkan proses pelantikan Ketua Pesuruhjaya lebih telus dan jadikan jawatan itu lebih kukuh dan bebas seperti kedudukan Hakim Mahkamah Persekutuan.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Kerajaan sekarang meneruskan apa yang telah diputuskan oleh Mesyuarat Jawatankuasa Khas Mengenai Rasuah (JKKMAR) berhubung pelantikan Ketua Pesuruhjaya SPRM dan penubuhan Suruhanjaya Perkhidmatan Pencegahan Rasuah (SPPR).

Walau bagaimanapun, mesyuarat telah menetapkan agar kedua-dua cadangan ini diperincikan lagi sebelum ianya dikemukakan dalam Memorandum Jemaah Menteri untuk pertimbangan dan kelulusan untuk diangkat ke Parlimen. Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2020**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : PUAN JUNE LEOW HSIAD HUI
(HULU SELANGOR)**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

PUAN JUNE LEOW HSIAD HUI (HULU SELANGOR) minta **PERDANA MENTERI** menyatakan statistik pencari suaka dan pelarian di Malaysia serta adakah Kerajaan telah membuat keputusan muktamad dalam soal membenarkan pelarian dari luar negara untuk bekerja di Malaysia.

JAWAPAN

YB DATUK DR ABD LATIFF AHMAD
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS TUGAS KHAS)

Tuan Yang di-Pertua,

1. Berdasarkan statistik yang dikeluarkan oleh Pejabat Pesuruhjaya Tinggi Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu Mengenai Pelarian (*United Nations High Commissioner For Refugees - UNHCR*) sehingga 31 Julai 2021, terdapat seramai 179,455 pelarian dan pemohon suaka di Malaysia dari 56 buah negara. Daripada jumlah ini, seramai 129,886 orang merupakan pelarian dan 49,569 orang adalah pemohon suaka.

Tuan Yang di-Pertua,

2. Isu mengenai kebenaran bekerja ini sedang diteliti di bawah Jawatankuasa Arahan Majlis Keselamatan Negara No. 23: Mekanisme Pengurusan Pendatang Asing Tanpa Izin Yang Memegang Kad UNHCR

(2009) yang dipengerusikan oleh Majlis Keselamatan Negara, Jabatan Perdana Menteri (MKN – JPM).

3. Dalam tindakan berkaitan Arahan No. 23, MKN bersama Kementerian dan Agensi yang berkaitan sedang melaksanakan semakan semula, menambahbaik serta memperkemaskan dasar dan mekanisme pengurusan ke atas Pelarian dan Pemohon Suaka yang memegang Kad UNHCR. Penambahbaikan ini juga turut mengambil kira input dan pandangan daripada pelbagai pihak dan pemegang taruh agar suatu dasar dan mekanisme yang lebih efisien dapat diwujudkan, disamping menjamin keselamatan dan kedaulatan negara.

4. Antara cadangan-cadangan penambahbaikan yang telah dirangka adalah membabitkan penetapan keahlian Jawatankuasa-Jawatankuasa, penyelarasan perundangan, koordinasi gerakerja, pendaftaran dan dokumentasi serta pembentukan mekanisme bagi isu-isu membabitkan kebajikan, sokongan dan kehidupan bagi tempoh sepanjang keberadaan sementara mereka di dalam negara sebelum pulang semula secara sukarela ke negara asal atau ditempatkan ke negara ketiga.

Sekian, terima kasih

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN BAGI JAWAPAN LISAN
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2021**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATUK DR. HASAN BIN BAHROM [TAMPIN]

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

DATUK DR. HASAN BIN BAHROM [TAMPIN] minta **MENTERI PERUSAHAAN PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan penyelesaian bagi pelambakan hasil tanaman sawit dan getah masyarakat luar bandar semasa pandemik. Menteri juga diminta menjelaskan pengimportan komoditi ini dengan harga yang rendah menyebabkan komoditi tempatan tidak dapat dipasarkan.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

- Isu lambakan hasil tanaman sawit atau buah tandan segar (BTS) sawit yang tidak dapat dipasarkan adalah tidak begitu ketara. Hal ini kerana sektor industri sawit diklasifikasikan sebagai sektor perkhidmatan perlu dan kesan pandemik COVID-19 adalah sangat minimum.
- Minyak sawit dan produk berasaskan sawit yang dihasilkan oleh negara juga kebanyakannya dieksport. Sehubungan itu, tidak wujud masalah pengimportan yang menyebabkan komoditi sawit tempatan tidak dapat dipasarkan.
- Stok minyak sawit yang rendah ketika ini, iaitu di bawah 2 juta tan menunjukkan paras stok adalah terurus dengan baik. Pengeluaran

minyak sawit mentah (MSM) telah menyusut sebanyak 8.9% kepada 9.89 juta tan dari bulan Januari hingga Julai 2021 berbanding 10.86 juta tan pada tempoh yang sama tahun 2020.

- Eksport minyak sawit turut kekal stabil dengan jumlah eksport ke India telah meningkat melebihi dua (2) kali ganda bagi tempoh Januari hingga Julai 2021 berbanding tempoh yang sama tahun 2020. Justeru, industri sawit tidak berhadapan dengan isu lambakan hasil sawit.
- Bagi sektor getah, aktiviti urus niaga dan operasinya turut berjalan seperti biasa dengan mematuhi semua operasi Prosedur Operasi Standard (SOP) yang digariskan oleh Majlis Keselamatan Negara (MKN). Hal ini kerana, sektor getah turut diklasifikasikan sebagai sektor perkhidmatan perlu.
- Lambakan hasil getah dalam negara juga tidak menjadi isu memandangkan pengeluaran getah tempatan adalah berkurangan setiap tahun. Oleh yang demikian, kilang-kilang pemprosesan getah tempatan terpaksa mengimport getah bagi meneruskan operasi kilang dan memenuhi permintaan getah terproses oleh kilang-kilang pembuatan barangan getah tempatan seperti sarung tangan getah dan permintaan untuk pasaran eksport.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN SIM CHEE KEONG [BUKIT MERTA JAM]

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN SIM CHEE KEONG [BUKIT MERTA JAM] minta **MENTERI KANAN PERDAGANGAN ANTARABANGSA DAN INDUSTRI** menyatakan senarai syarikat-syarikat antarabangsa (multinational corporation) yang telah menghentikan operasi mereka di Malaysia sejak Januari 2020 sehingga kini, dan sebab-sebab mengapa perkara tersebut berlaku.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Bagi tempoh pandemik COVID-19, iaitu dari Mac 2020 hingga Mei 2021, terdapat sembilan (9) buah syarikat pengilangan asing daripada sektor tekstil, besi keluli dan jentera, bahan binaan, elektrik dan elektronik serta kimia telah menutup operasi mereka di Malaysia.

Syarikat-syarikat tersebut ialah Esquel Malaysia Sdn. Bhd. (Pulau Pinang), Esquel Malaysia (Kelantan) Sdn. Bhd., Pen Apparel Sdn. Bhd., Bekaert Ipoh Sdn. Bhd., HOWCO Metal Management Malaysia Sdn. Bhd., Transnorm System Sdn. Bhd., Terreal Malaysia Sdn. Bhd., Sika Kimia Sdn. Bhd. dan SONY EMCS (Malaysia) Sdn Bhd.

Antara faktor utama penamatan operasi syarikat-syarikat ini adalah penguncupan ekonomi global disebabkan oleh pandemik COVID-19 serta pasaran yang lemah berikutan penurunan dalam jualan akibat

pengurangan permintaan dari luar negara. Selain itu, peningkatan kos operasi; persaingan daripada pengeluar yang sama di pasaran tempatan dan luar negara; tiada permintaan bagi produk yang dikeluarkan; dan penstrukturan semula syarikat juga merupakan antara faktor penamatan operasi syarikat.

Tuan Yang di-Pertua,

Meskipun terdapat beberapa syarikat pengilangan asing terpaksa menamatkan operasi, Malaysia masih kekal utuh sebagai destinasi pelaburan utama bagi para pelabur di Asia Tenggara. Bagi tempoh Januari sehingga Jun 2021, jumlah pelaburan yang diluluskan dalam ekonomi yang merangkumi sektor perkilangan, perkhidmatan dan utama adalah berjumlah RM107.5 bilion, iaitu peningkatan sebanyak 69.8 peratus berbanding dengan tempoh yang sama tahun lalu (RM63.3 bilion).

Daripada jumlah pelaburan yang diluluskan dalam ekonomi ini, pelaburan langsung asing (*foreign direct investment* - FDI) menyumbang sebanyak RM62.5 bilion, iaitu lonjakan ketara sebanyak 214.9 peratus berbanding dengan tempoh yang sama tahun lalu. Lonjakan pelaburan langsung asing tertinggi adalah dalam sektor perkilangan, iaitu 223.1 peratus. Negara-negara penyumbang terbesar FDI adalah dari Singapura (RM43.5 bilion), Republik Korea (RM6.3 billion), Belanda (RM5.1 bilion), Kepulauan Virgin British (RM3.0 bilion) dan Jepun (RM0.6 bilion). Jumlah pelaburan yang diluluskan ini membuktikan bahawa Malaysia masih unggul dan kekal sebagai destinasi pelaburan utama bagi pelabur asing.

Di sebalik cabaran terhadap ekonomi global yang disebabkan oleh pandemik COVID-19, Kerajaan tetap komited untuk memastikan Malaysia terus kekal sebagai destinasi pelaburan yang kondusif dan berdaya saing.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN LIM KIT SIANG
[ISKANDAR PUTERI]**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

YB Tuan Lim Kit Siang [Iskandar Puteri] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status pelaksanaan Ordinan Darurat yang diwartakan dalam tempoh proklamasi darurat sebelum ini, sama ada masih berkuat kuasa atau tidak dan jika ya, sehingga bila.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Semasa Proklamasi Darurat 2021 [*P.U. (A) 7/2021*] ("Proklamasi Darurat 2021") sedang berkuat kuasa mulai 11 Januari 2021 hingga 1 Ogos 2021, Yang di-Pertuan Agong ("YDPA") telah memasyhurkan tujuh (7) ordinan darurat selaras dengan Perkara 150(2B) Perlembagaan Persekutuan ("PP") seperti yang berikut:

- (a) Ordinan Darurat (Kuasa-Kuasa Perlu) 2021 [*P.U. (A) 12/2021*];
- (b) Ordinan Darurat (Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit) (Pindaan) 2021 [*P.U. (A) 76/2021*];

SOALAN NO : 47

- (c) Ordinan Darurat (Standard Minimum Perumahan, Penginapan dan Kemudahan Pekerja) (Pindaan) 2021 [P.U. (A) 77/2021];
- (d) Ordinan Darurat (Kuasa-Kuasa Perlu) (No.2) 2021 [P.U. (A) 110/2021];
- (e) Ordinan Darurat (Kuasa-Kuasa Perlu) (Pindaan) 2021 [P.U. (A) 151/2021];
- (f) Ordinan Darurat (Kehadiran Wajib Pesalah-Pesalah) (Pindaan) 2021 [P.U. (A) 173/2021]; dan
- (g) Ordinan Darurat (Kumpulan Wang Amanah Negara) (Pindaan) 2021 [P.U. (A) 186/2021].

Ordinan-ordinan Darurat di atas secara bersama dirujuk sebagai “Ordinan Darurat 2021”.

Ordinan Darurat 2021 berkuat kuasa sehingga dibatalkan, diumumkan atau terhenti berkuat kuasa mengikut kedudukan undang-undang seperti yang berikut:

- (a) dibatalkan oleh YDPA mengikut Perkara 150(3) PP semasa Proklamasi Darurat 2021 sedang berkuat kuasa;
- (b) diumumkan melalui suatu ketetapan yang diluluskan di hadapan kedua-dua Majlis Parlimen mengikut Perkara 150(3) PP; atau
- (c) terhenti berkuat kuasa mengikut Perkara 150(7) PP setelah habis tempoh enam (6) bulan Proklamasi Darurat 2021 terhenti berkuat kuasa iaitu mulai 2 Februari 2022,

mengikut mana-mana yang terdahulu.

YAB Perdana Menteri dalam kenyataan media bertarikh

SOALAN NO : 47

3 Ogos 2021 memaklumkan proses pembatalan Ordinan Darurat 2021 oleh YDPA sepertimana yang disembah nasihat oleh Jemaah Menteri pada 23 Julai 2021 tidak dapat disempurnakan.

Sehubungan dengan itu, memandangkan Proklamasi Darurat 2021 [P.U.(A) 7/2021] (“Proklamasi Darurat 2021”) telah terhenti berkuat kuasa pada 2 Ogos 2021, maka YDPA tidak lagi diperuntukkan dengan kuasa untuk membatalkan Ordinan Darurat 2021 di bawah Perkara 150(3) PP.

Kaedah lain untuk membatalkan Ordinan Darurat 2021 adalah melalui proses pengungkapan di hadapan kedua-dua Majlis Parlimen mengikut Perkara 150(3) PP.

Bagi tujuan mengemukakan Ordinan Darurat 2021 oleh Majlis Parlimen mengikut Perkara 150(3) PP, **ketetapan untuk mengemukakan Ordinan Darurat 2021 hendaklah diluluskan oleh kedua-dua Majlis Parlimen.**

Setakat Mesyuarat Khas Penggal Ketiga Parlimen Keempat Belas Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat, diperhatikan **tiada apa-apa ketetapan berhubung dengan pengungkapan mana-mana Ordinan Darurat 2021 telah diluluskan oleh Majlis Parlimen.**

Sehubungan dengan itu, Ordinan Darurat 2021 masih berkuat kuasa sehingga diumumkan melalui ketetapan yang diluluskan oleh kedua-dua Majlis Parlimen.

Namun begitu, sekiranya Parlimen tidak mengungkap Ordinan Darurat 2021 di bawah Perkara 150(3) PP, Perkara 150(7) PP memperuntukkan Ordinan Darurat 2021 hanya akan terhenti berkuat kuasa setelah habis tempoh enam (6) bulan Proklamasi Darurat 2021 tamat (*grace period*) iaitu mulai 2 Februari 2022.

Selain itu, walaupun Ordinan Darurat 2021 masih berkuat kuasa sehingga diumumkan oleh Parlimen di bawah Perkara 150(3) PP atau sehingga habis tempoh enam (6) bulan *grace period* di bawah Perkara 150(7) PP, bagi peruntukan Ordinan Darurat 2021 yang mempunyai

SOALAN NO : 47

ungkapan “*Bagi tempoh darurat berkuat kuasa*” (*For so long as the emergency is in force*), peruntukan tersebut berkuat kuasa selama jangka hayat Proklamasi Darurat 2021 berkuat kuasa memandangkan peruntukan-peruntukan berkenaan berkait rapat dengan hak-hak yang termaktub dalam PP dan perkara-perkara yang asas kepada hak asasi manusia serta sesuatu negara yang mengamalkan sistem demokrasi, dan kewujudan peruntukan-peruntukan berkenaan selepas darurat tamat berkuat kuasa adalah sukar untuk dibela atau diberi justifikasi.

Dalam hal ini, memandangkan Proklamasi Darurat 2021 telahpun terhenti berkuat kuasa pada 2 Ogos 2021, maka peruntukan Ordinan Darurat 2021 yang mempunyai ungkapan “*Bagi tempoh darurat berkuat kuasa*” juga telah terhenti berkuat kuasa pada 2 Ogos 2021.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT,
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN KARUPAIYA A/L MUTUSAMI
(PADANG SERAI)**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan isu yang berkaitan dengan pembelian 10 buah helikopter tempur ringan MD530G yang telah ditempah tempoh hari. Sudahkah helikopter tersebut tiba atau tidak. Mohon berikan penjelasan.

JAWAPAN

Tentera Darat Malaysia (TDM) telah memohon perolehan system *Armed/Attack Helicopter* sejak RMK-9 tetapi ditangguhkan kerana kekangan kewangan pada masa tersebut. TDM memohon semula perolehan ini dalam RMK-10 sebagai salah satu projek utama tetapi tidak diluluskan oleh Unit Perancangan Ekonomi (UPE) kerana tiada peruntukan. Berlanjutan dengan itu, TDM telahpun mendaftarkan semula perolehan *Multipurpose Armed Reconnaissance Helicopter* pada RMK-11.

Sejurus kelulusan telah diperolehi semasa RMK-11, TDM telah memajukan permohonan perolehan 6 buah helikopter tersebut.

Status kesiapan 6 buah helikopter pada masa kini adalah 100% siap dan boleh melaksanakan penerbangan. Helikopter tersebut kini berada di premis *Original Equipment Manufacturer* (OEM) di Mesa Arizona, Amerika Syarikat. Status terperinci adalah seperti berikut:

BIL	PESAWAT	PERATUS SIAP	CATATAN
1	267FG	100%	Flyable
2	268FG	100%	Flyable
3	271FG	100%	Flyable
4	272FG	100%	Flyable
5	273FG	100%	Flyable
6	274FG	100%	Flyable

Untuk makluman YB, proses perolehan helikopter tersebut, kini berada pada fasa yang terakhir iaitu proses penerimaan. Kementerian Pertahanan telah melaksanakan beberapa aktiviti penerimaan bagi 6 buah Helikopter Multipurpose Armed Reconnaissance Model MD530G bagi kegunaan TDM di premis *Original Equipment Manufacturer* (OEM) MD Helicopter Inc (MDHI), Mesa, Arizona, Amerika Syarikat.

Aktiviti penerimaan adalah merangkumi latihan bagi juruterbang dan juruteknik Tentera Darat, proses pensijilan *Type Certificate* (TC) oleh *Directorate General Technical Airworthiness* (DGTA) dan aktiviti *Pre-Delivery Inspection* (PDI) oleh wakil Kerajaan.

Aktiviti Latihan bagi juruterbang dan juruteknik Pasukan Udara Tentera Darat (PUTD) terbahagi kepada dua kumpulan.

- Aktiviti Latihan bagi kumpulan pertama bermula pada 26 April 2021 hingga 8 Jun 2021 bagi program latihan juruterbang dan 10 Mei 2021 hingga 8 Jun 2021 bagi program latihan juruteknik.
- Manakala Aktiviti Latihan bagi Kumpulan Kedua pula dilaksanakan pada 21 Jun 2021 hingga 30 Julai 2021 bagi program latihan juruterbang dan 19 Julai 2021 hingga 13 Ogos 2021 bagi program latihan juruteknik.

Manakala lawatan pemeriksaan bagi pensijilan helikopter oleh DGTA di MDHI Arizona, USA pula dilakukan pada 17 Mei 2021 hingga 18 Jun 2021. Pemeriksaan Sebelum Penghantaran (PDI) di premis OEM telah dilaksanakan oleh wakil Kementerian pada 14 Jun 2021 hingga 13 Julai 2021.

Hasil pemeriksaan oleh Tim PDI pada 14 Jun hingga 13 Julai 2021 mendapati bahawa terdapat beberapa peralatan kritikal dan perisian penting yang perlu diberi perhatian khusus dan ditingkatkan agar pengoperasian helikopter MD530G dapat digunakan dengan lebih efisien dan berkesan apabila helikopter ini diterima masuk ke dalam inventori ATM.

Pihak syarikat telah dimaklumkan untuk mematuhi spesifikasi yang ditetapkan dan diminta untuk memaklumkan kepada Kementerian Pertahanan mengenai tempoh masa pematuhan spesifikasi yang perlu diambil dan PDI kali kedua. Kementerian Pertahanan telah dimaklumkan oleh syarikat bahawa PDI kali kedua dijangka akan dilaksanakan pada 22 November 2021. Jangkaan masa penghantaran 6 buah helikopter MD530G adalah bergantung kepada kejayaan PDI kali kedua ini.

Terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB PUAN VIVIAN WONG SHIR YEE
[SANDAKAN]**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan bagaimanakah Kerajaan bercadang untuk memberi vaksin kepada golongan tanpa dokumen dan mereka yang tanpa negara atau 'stateless' supaya rakyat Sabah dapat mencapai imuniti kelompok dan berapa jumlah vaksin yang akan diperuntukkan kepada Sabah bagi golongan tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Pihak CITF telah mengeluarkan Garis Panduan Vaksinasi terhadap Bukan Warganegara di Pusat Pemberi Vaksin (PPV). Melalui ini, semua penduduk bukan warganegara termasuk golongan tanpa dokumen dan tanpa negara (*stateless*) yang hadir ke PPV boleh mendapatkan vaksinasi selaras dengan objektif Program Imunisasi COVID-19 Kebangsaan (PICK). Statistik di kawasan kawalan wabak mendapati sekiranya golongan ini tidak diberikan vaksinasi, penularan wabak sukar dibendung. Pelaksanaan vaksinasi bagi PATI, pelarian UNHCR dan golongan tanpa negara di kawasan pinggir bandar dan pedalaman pula adalah melalui kaedah jangkauan luar atau *outreach* terutamanya di Sabah.

Sehingga pada 29 September 2021, pelaksanaan vaksinasi di Sabah mencapai sebanyak 71.7% populasi dewasa menerima sekurang-

kurangnya 1 dos vaksin manakala 59.9% populasi dewasa telah lengkap dos vaksin.

Dari segi agihan bekalan vaksin bulan Ogos, Sabah telah dibekalkan vaksin sebanyak 1.80 juta dos vaksin. Untuk agihan bekalan vaksin bagi bulan September pula, negeri Sabah masih adalah keutamaan dimana anggaran jumlah agihan vaksin bagi bulan September adalah sebanyak 2.84 juta dos termasuk 119,000 dos vaksin jenis Cansino.

Penggunaan vaksin jenis satu dos ini akan mempercepatkan proses vaksinasi bagi PATI, pelarian UNHCR dan golongan tanpa negara di kawasan pinggir bandar dan pedalaman. Melalui agihan jumlah bekalan vaksin ini, Sabah dijangka mencapai 60% populasi dewasa lengkap divaksin pada 30 September 2021.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN TUAN LIM LIP ENG [KEPONG]
TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan bagaimanakah golongan rentan dan golongan nirwarganegara mendapatkan dua dos vaksinasi COVID-19. Nombor-nombor telefon yang khusus mengikut negeri untuk tujuan tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

MOSTI menerusi CITF telah mengeluarkan Garis Panduan Vaksinasi terhadap Bukan Warganegara di Pusat Pemberi Vaksin (PPV). Melalui ini, semua penduduk bukan warganegara yang hadir ke PPV boleh mendapatkan vaksinasi selaras dengan objektif Program Imunisasi COVID-19 Kebangsaan (PICK).

Statistik di kawasan kawalan wabak mendapati sekiranya golongan ini tidak diberikan vaksinasi, penularan wabak sukar dibendung.

Pelaksanaan vaksinasi bagi golongan rentan yang terdiri daripada golongan komorbid, Orang Kelainan Upaya (OKU) dan warga emas telah dilaksanakan mulai Fasa 2 PICK iaitu mulai bulan April 2021 hingga sekarang, melalui kaedah rumah ke rumah, PPV Bergerak dan program jangkauan luar (*outreach*).

Pelaksanaan vaksinasi bagi PATI, pelarian UNHCR dan golongan tanpa negara (*stateless*) yang berada di kawasan pinggir bandar dan pedalaman adalah melalui kaedah jangkau luar atau *outreach* terutamanya di Sabah dan Sarawak. Proses pendaftaran dan vaksinasi sedang dirancarkan bagi melengkapkan vaksinasi bagi golongan-golongan ini pada penghujung bulan Oktober 2021.

Sebarang pertanyaan mengenai vaksinasi COVID-19 boleh menghubungi talian hotline CITF iaitu 1-800-88-8828 atau Bilik Gerakan COVID-19 Negeri masing-masing melalui www.covid-19.moh.gov.my.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN KARUPAIYA A/L MUTUSAMI
[PADANG SERAI]
TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan vaksin COVID-19 yang diberikan kepada negeri Kedah adalah sebanyak 226,000 dos seminggu seperti dilaporkan oleh Menteri Besar Kedah. Walau bagaimanapun pemberian vaksin perlu ditambahkan segera memandangkan peningkatan kes COVID-19 yang mendadak. Bilakah pihak Kementerian dapat menyediakan vaksin tambahan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Bagi bulan Ogos, bekalan vaksin ke negeri Kedah adalah sebanyak 880,900 dos. Bagi bulan September, anggaran agihan bekalan vaksin ke negeri Kedah adalah sebanyak 1,405,200 dos. Agihan ini antara tertinggi berbanding beberapa negeri jiran yang lain. Sehingga 29 September 2021, negeri Kedah telah mencapai 73.0% daripada populasi negeri lengkap dos vaksin manakala sebanyak 82.9% populasi dewasa telah menerima sekurang-kurangnya satu dos vaksin.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN RAMKARPAL SINGH A/L
KARPAL SINGH [BUKIT GELUGOR]**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

YB TUAN RAMKARPAL SINGH A/L KARPAL SINGH [BUKIT GELUGOR] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada enam Ordinan-Ordinan Darurat telah diputuskan untuk dibatalkan (*revoked*) berkuat kuasa 21 Julai 2021 dan Ordinan Darurat yang dibatalkan tidak terpakai lagi sepertimana yang telah dimaklumkan oleh Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Parlimen dan Undang-Undang) sewaktu persidangan Parlimen pada 26 Julai 2021.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Semasa Proklamasi Darurat 2021 [*P.U. (A) 7/2021*] ("Proklamasi Darurat 2021") sedang berkuat kuasa mulai 11 Januari 2021 hingga 1 Ogos 2021, Yang di-Pertuan Agong ("YDPA") telah memasyhurkan tujuh (7) ordinan darurat selaras dengan Perkara 150(2B) Perlembagaan Persekutuan ("PP") seperti yang berikut:

- (a) Ordinan Darurat (Kuasa-Kuasa Perlu) 2021 [*P.U. (A) 12/2021*];
- (b) Ordinan Darurat (Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit) (Pindaan) 2021 [*P.U. (A) 76/2021*];
- (c) Ordinan Darurat (Standard Minimum Perumahan, Penginapan dan Kemudahan Pekerja) (Pindaan) 2021 [*P.U. (A) 77/2021*];
- (d) Ordinan Darurat (Kuasa-Kuasa Perlu) (No.2) 2021 [*P.U. (A) 110/2021*];
- (e) Ordinan Darurat (Kuasa-Kuasa Perlu) (Pindaan) 2021 [*P.U. (A) 151/2021*];
- (f) Ordinan Darurat (Kehadiran Wajib Pesalah-Pesalah) (Pindaan) 2021 [*P.U. (A) 173/2021*]; dan
- (g) Ordinan Darurat (Kumpulan Wang Amanah Negara) (Pindaan) 2021 [*P.U. (A) 186/2021*].

SOALAN NO : 52

Ordinan-ordinan Darurat di atas secara bersama dirujuk sebagai “Ordinan Darurat 2021”.

Ordinan Darurat 2021 berkuat kuasa sehingga dibatalkan, diumumkan atau terhenti berkuat kuasa mengikut kedudukan undang-undang seperti yang berikut:

- (a) dibatalkan oleh YDPA mengikut Perkara 150(3) PP semasa Proklamasi Darurat 2021 sedang berkuat kuasa;
- (b) diumumkan melalui suatu ketetapan yang diluluskan di hadapan kedua-dua Majlis Parlimen mengikut Perkara 150(3) PP; atau
- (c) terhenti berkuat kuasa mengikut Perkara 150(7) PP setelah habis tempoh enam (6) bulan Proklamasi Darurat 2021 terhenti berkuat kuasa iaitu mulai 2 Februari 2022,

mengikut mana-mana yang terdahulu.

YAB Perdana Menteri dalam kenyataan media bertarikh 3 Ogos 2021 memaklumkan proses pembatalan Ordinan Darurat 2021 oleh YDPA sepertimana yang disembah nasihat oleh Jemaah Menteri pada 23 Julai 2021 tidak dapat disempurnakan.

Sehubungan dengan itu, memandangkan Proklamasi Darurat 2021 [*P.U.(A) 7/2021*] (“Proklamasi Darurat 2021”) telah terhenti berkuat kuasa pada 2 Ogos 2021, maka YDPA tidak lagi diperuntukkan dengan kuasa untuk membatalkan Ordinan Darurat 2021 di bawah Perkara 150(3) PP.

Kaedah lain untuk membatalkan Ordinan Darurat 2021 adalah melalui proses pengumuman di hadapan kedua-dua Majlis Parlimen mengikut Perkara 150(3) PP.

Bagi tujuan mengemukakan Ordinan Darurat 2021 oleh Majlis Parlimen mengikut Perkara 150(3) PP, **ketetapan untuk mengemukakan Ordinan Darurat 2021 hendaklah diluluskan oleh kedua-dua Majlis Parlimen.**

Setakat Mesyuarat Khas Penggal Ketiga Parlimen Keempat Belas Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat, diperhatikan **tiada apa-apa ketetapan berhubung dengan pengungkapan mana-mana Ordinan Darurat 2021 telah diluluskan oleh Majlis Parlimen.**

Sehubungan dengan itu, Ordinan Darurat 2021 masih berkuat kuasa sehingga diumumkan melalui ketetapan yang diluluskan oleh kedua-dua Majlis Parlimen.

Namun begitu, sekiranya Parlimen tidak mengungkap Ordinan Darurat 2021 di bawah Perkara 150(3) PP, Perkara 150(7) PP memperuntukkan Ordinan Darurat 2021 hanya akan terhenti berkuat kuasa setelah habis tempoh enam (6) bulan Proklamasi Darurat 2021 tamat (*grace period*) iaitu mulai 2 Februari 2022.

Selain itu, walaupun Ordinan Darurat 2021 masih berkuat kuasa sehingga diumumkan oleh Parlimen di bawah Perkara 150(3) PP atau sehingga habis tempoh enam (6) bulan *grace period* di bawah Perkara 150(7) PP, bagi peruntukan Ordinan Darurat 2021 yang mempunyai ungkapan “*Bagi tempoh darurat berkuat kuasa*” (*For so long as the emergency is in force*), peruntukan tersebut berkuat kuasa selama jangka hayat Proklamasi Darurat 2021 berkuat kuasa memandangkan peruntukan-peruntukan berkenaan berkait rapat dengan hak-hak yang termaktub dalam PP dan perkara-perkara yang asas kepada hak asasi manusia serta sesuatu negara yang mengamalkan sistem demokrasi, dan kewujudan peruntukan-peruntukan berkenaan selepas darurat tamat berkuat kuasa adalah sukar untuk dibela atau diberi justifikasi.

Dalam hal ini, memandangkan Proklamasi Darurat 2021 telahpun terhenti berkuat kuasa pada 2 Ogos 2021, maka peruntukan Ordinan Darurat 2021 yang mempunyai ungkapan “*Bagi tempoh darurat berkuat kuasa*” juga telah terhenti berkuat kuasa pada 2 Ogos 2021.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN AHMAD BIN HASSAN [PAPAR]
TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan manfaat daripada kerjasama antara Pharmaniaga Lifescience Sdn. Bhd. dengan anak syarikat Kerajaan Negeri Sabah iaitu Qhazanah Sabah Sdn. Bhd. terhadap usaha vaksinasi berfokus kepada rakyat luar bandar di Sabah sedangkan vaksin CanSino dikatakan akan dikhususkan pembekalannya ke Sabah.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Pharmaniaga telah menandatangani perjanjian *Supply Distribution Agreement* (SDA) pada 6 Ogos 2021 dengan **Qhazanah Sabah Sdn. Bhd.** (anak syarikat Kerajaan Negeri Sabah) bagi membekalkan bilangan dos vaksin berdasarkan permintaan oleh syarikat tersebut. Kadar vaksinasi negeri Sabah setakat ini sedikit rendah berbanding negeri-negeri lain dan dengan perjanjian tersebut, ianya dapat mempercepatkan pemvaksinasian mengikut keutamaan kategori penduduk yang ditentukan sendiri oleh Kerajaan Negeri. Bekalan vaksin Cansino dibekalkan ke negeri Sabah sebanyak 180,000 dos pada bulan Ogos manakala pada penghujung bulan September, negeri Sabah telah menerima sebanyak 119,000 dos.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT,
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN NIK NAZMI BIN NIK AHMAD
(SETIAWANGSA)**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan status terkini pembinaan Littoral Combatant Ship dan berapa jumlah yang telah dibelanjakan setakat 30 Julai 2021 untuk projek tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Sehingga 30 Julai 2021, kemajuan kerja bagi Perolehan enam (6) buah Kapal *Second Generation Patrol Vessel* berkeupayaan *Littoral Combat Ship* (LCS) adalah sebanyak 57.05%.

Berhubung dengan status bayaran bagi kontrak perolehan ini, Kementerian telah membelanjakan sebanyak RM6.16 bilion (67.33%) berbanding daripada nilai kos keseluruhan kontrak yang berjumlah RM9.15 bilion. Kementerian sejak tahun 2019 juga telah mengesahkan dalam Parlimen bahawa perolehan tersebut tidak akan dihentikan dan akan diteruskan. Keputusan Kementerian Pertahanan kekal konsisten hingga kini.

Kementerian juga memberi penelitian khusus demi memastikan pembinaan LCS ini mampu disiapkan untuk mengukuhkan lagi sistem pertahanan negara kita. Sehubungan itu, Jawatankuasa Teknikal LCS telah ditubuhkan pada 2 Julai 2021 bagi melihat semula perancangan perolehan dan mengemukakan Pelan Pemulihan bagi perolehan ini sebelum diangkat semula ke Jemaah Menteri. Terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN LARRY SOON@LARRY SNG WEI SHIEN
[JULAU]**

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN LARRY SOON@LARRY SNG WEI SHIEN [JULAU] minta
**MENTERI KANAN PERDAGANGAN ANTARABANGSA DAN
INDUSTRI** menyatakan:-

(a) apakah usaha-usaha yang telah dilakukan oleh pihak Kementerian untuk menarik lebih banyak pelaburan negara asing ke dalam negara Malaysia; dan

(b) nyatakan dengan lebih jelas apakah jenis sektor atau industri baharu yang dilihat berpotensi untuk menarik peluang pelaburan yang lebih kukuh daripada pelabur luar.

JAWAPAN

a. **Apakah usaha-usaha yang telah dilakukan oleh pihak Kementerian untuk menarik lebih banyak pelaburan negara asing ke dalam negara Malaysia.**

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan sentiasa mempertingkatkan usaha-usaha dalam menarik pelaburan asing yang berkualiti dan berteknologi serta berinovasi tinggi ke dalam negara.

Hasilnya, bagi tempoh Januari hingga Jun 2021, pelaburan yang diluluskan dalam sektor perkilangan, perkhidmatan dan utama telah melonjak sebanyak 69.8% kepada RM107.5 bilion, berbanding dengan tempoh yang sama tahun lalu (RM63.3 bilion). Pelaburan yang diluluskan pada tempoh ini membabitkan 2,110 projek dan akan mewujudkan 44,994 peluang pekerjaan untuk negara.

Daripada jumlah pelaburan yang diluluskan, pelaburan langsung asing (*foreign direct investment* - FDI) menyumbang sebanyak RM62.5 bilion, sementara pelaburan langsung domestik (*direct domestic investment* - DDI) menyumbang sebanyak RM45.0 bilion. Jumlah pelaburan langsung asing (FDI) yang diluluskan menyaksikan lonjakan sebanyak 214.9% kepada RM62.5 bilion berbanding dengan tempoh yang sama tahun lalu (RM19.8 bilion).

Negara-negara penyumbang terbesar FDI adalah dari Singapura (RM43.5 bilion), Republik Korea (RM6.3 bilion), Belanda (RM5.1 bilion), Kepulauan British Virgin (RM3.0 bilion) dan Jepun (RM0.6 bilion). Di antara projek berkualiti dan berteknologi tinggi yang diluluskan adalah syarikat Risen Energy daripada China dengan jumlah pelaburan sebanyak RM42.2 bilion bagi tempoh 15 tahun untuk mengeluarkan produk solar berteknologi *bi-facial* yang akan membuka 3,496 peluang pekerjaan dan memberi peluang syarikat-syarikat tempatan untuk menjadi sebahagian daripada rantai bekalan global.

Tuan Yang di-Pertua,

Malaysia terus mempamerkan pencapaian yang memberangsangkan dalam usaha menarik pelaburan. Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA), sebuah agensi di bawah MITI, telah mengenalpasti sejumlah 325 projek berprofil tinggi yang sedang dalam rundingan yang melibatkan pelaburan berjumlah RM97.4 bilion dan dijangka dapat dimuktamadkan pada tahun ini.

Ini termasuk syarikat AT&S AG yang berpangkalan di Austria yang mempunyai potensi untuk melabur sebanyak RM8.5 bilion di Malaysia bagi pengeluaran *integrated circuits* (IC) *substrates*. Teknologi IC *substrates* yang akan dibawa masuk adalah yang terkini bagi

pembangunan aplikasi teknologi 5G dan dijangka akan mewujudkan sekurang-kurangnya 5,000 peluang pekerjaan yang memerlukan kemahiran tinggi, di mana hampir 1,500 adalah dalam kategori pengurusan, teknikal dan penyeliaan, termasuk bidang kejuruteraan.

Pelaburan ini dijangkakan akan memperkukuh dan memantapkan ekosistem semikonduktor negara dan membuka peluang bagi syarikat-syarikat vendor tempatan terutamanya dalam bidang *advance electronics* untuk turut serta. Malah, AT&S telah menandatangani Memorandum Persefahaman (MoU) dengan MIDA bagi menjalinkan kerjasama dengan universiti dan institusi pengajian tempatan dalam menjalankan aktiviti penyelidikan dan pembangunan (R&D) dan kerjasama pendidikan yang melibatkan pemindahan teknologi dan pengetahuan kepada rakyat Malaysia.

Selain daripada itu, syarikat gergasi teknologi antarabangsa Microsoft Corp. akan melabur sebanyak RM4 bilion yang meliputi penubuhan pusat data serantau pertama Malaysia bagi menguruskan data daripada pelbagai negara. Pelaburan strategik ini dilihat akan memperkasakan Ekonomi Digital Malaysia, sekaligus menjana lebih 19,000 peluang pekerjaan ke arah menjadikan Malaysia sebagai hab pusat data di rantau Asia Tenggara.

Malah, di sebalik landskap ekonomi global yang mencabar ketika ini, Porsche telah memberi kepercayaan kepada Malaysia menjadi pintu masuk utamanya ke pasaran ASEAN, sekaligus menjadikan Kedah sebagai lokasi kilang pemasangan pertamanya luar Eropah setelah lebih dari 70 tahun. Ini membuktikan Malaysia mempunyai ekosistem automotif yang mampan.

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan sentiasa komited dalam memperkukuhkan kedudukan Malaysia sebagai destinasi pelaburan yang kompetitif dan dinamik. Selain daripada pelaksanaan Pelan Pemulihan Negara secara berperingkat, Kerajaan melalui MITI, MIDA dan MATRADE turut menjalankan usaha-usaha strategik berikut:

- i. Memperkenalkan Dasar Pelaburan Baharu Negara Berteraskan Aspirasi Pelaburan Negara (*National Investment Aspirations-NIA*) yang merupakan pendekatan berfokus dan bersasar dalam merencanakan agenda pelaburan nasional Negara secara holistik dan inklusif untuk kesejahteraan rakyat dan pertumbuhan ekonomi negara;
- ii. Mempergiatkan misi-misi perdagangan dan pelaburan ke Republik Korea, Jepun, Arab Saudi, Emiriah Arab Bersatu (UAE), Qatar, Republik Austria dan Republik Turki pada tahun ini, di mana MITI bersama MIDA dan MATRADE telah berjaya mendapatkan komitmen pelaburan yang tinggi iaitu sebanyak RM35.97 bilion dan berpotensi menjana lebih daripada 28,000 peluang pekerjaan. Ini termasuk potensi pelaburan daripada pengeluar automotif dunia dengan fasiliti di 30 negara iaitu Stellantis N.V.; pengeluar *sensor solutions* AMS AG-OSRAM bagi pengeluaran *wafer fabrication of 8nm microLED chips* dengan potensi pelaburan sebanyak RM7.96 bilion; dan syarikat global ternama, Turkish Technic dalam bidang Penyelenggaraan, Pembaikan dan Baikpulih (MRO) yang akan bekerjasama dengan Sapura Technics di Lapangan Terbang Sultan Ismail di Senai, Johor; dan syarikat Turkish Airlines yang berminat untuk meneroka peluang dalam perkhidmatan Kargo Udara (*Air Cargo*) dengan menjadikan Malaysia sebagai hab syarikat berkenaan di rantau ASEAN;
- iii. Mengoptimumkan fasilitasi daripada penubuhan *Project Acceleration and Coordination Unit* (PACU) di MIDA dalam membantu mempercepatkan kelulusan dari pelbagai agensi dan pelaksanaan projek pelaburan di pelbagai peringkat supaya projek-projek dapat dilaksanakan dalam tempoh 12 bulan dengan dipantau menggunakan teknologi digital melalui sistem *Implementation Tracking and Monitoring System* (ITMS).
- iv. Bagi tahun 2020, daripada 1,049 projek yang diluluskan oleh Jawatankuasa Nasional Mengenai Pelaburan, sebanyak 439 projek (41.85%) telah memulakan operasi dalam tempoh 12 bulan. Bagi tempoh Januari hingga Jun 2021 pula, 41 projek daripada 368 jumlah keseluruhan projek telah dilaksanakan (11.14%), manakala

selebihnya adalah masih dalam fasa pembinaan dan pemasangan mesin dan peralatan. Dalam hal ini, MIDA akan sentiasa memantau perkembangan ini sehingga projek-projek yang diluluskan dapat dilaksanakan seperti yang ditetapkan.

- v. Menggerakkan sepenuhnya Pusat Sehenti (*One Stop Centre - OSC*) di MIDA bagi menilai permohonan pelawat perniagaan yang layak untuk memasuki Malaysia bagi tujuan perdagangan dan pelaburan dengan wakil dari Jabatan Imigresen, Kementerian Kesihatan dan MITI. Pelawat perniagaan ini termasuk ahli perniagaan dan pakar teknikal yang menyediakan khidmat nasihat teknikal dan pemasangan mesin dan peralatan. Semenjak OSC ditubuhkan pada 2 Oktober 2020 sehingga 25 Ogos 2021, OSC telah meluluskan seramai 1,478 pelawat perniagaan yang layak untuk memasuki Malaysia bagi melancarkan aktiviti perdagangan dan pelaburan.
- vi. Memanfaatkan Perjanjian Perdagangan Bebas sedia ada bagi menjana pelaburan melalui peruntukan pelaburan termasuk Perjanjian Perkongsian Ekonomi Komprehensif Serantau (RCEP) yang akan menggalakkan pembangunan pelaburan intra-ASEAN;
- vii. Menganjurkan webinar dengan kolaborasi bersama dewan perniagaan, bank dan komuniti perniagaan antarabangsa seperti American-Malaysian Chamber of Commerce (AMCHAM), Malaysian-French Chamber of Commerce and Industry (MFCCI), EU-Malaysia Chamber of Commerce and Industry (EUROCHAM), China Enterprises Chamber of Commerce in Malaysia (CECCM), Deloitte, KPMG, HSBC, Standard Chartered dan UOB Bank;
- viii. Menandatangani perjanjian persefahaman dengan pelbagai pihak berkepentingan seperti dewan perniagaan antarabangsa, institusi kewangan, agensi promosi pelaburan, syarikat multinasional, dan pemaju tanah untuk menarik pelaburan berkualiti ke negara ini;
- ix. Mengadakan E-Misi Pelaburan Khusus (*E-Specific Project Mission*) yang dijalankan oleh bahagian industri di MIDA bersama pelabur berpotensi di luar dan dalam negara secara *virtual* dalam menarik lebih banyak pelaburan ke Malaysia; dan

- x. Menjalankan *media blitz* bagi mempromosikan Malaysia melalui media antarabangsa termasuk *Bloomberg* dan *The Economist*.
- b. **Nyatakan dengan lebih jelas apakah jenis sektor atau industri baharu yang dilihat berpotensi untuk menarik peluang pelaburan yang lebih kukuh daripada pelabur luar.**

Tuan Yang di-Pertua,

Berdasarkan sesi konsultasi berterusan yang telah dilaksanakan oleh MITI dengan pihak-pihak berkaitan seperti dewan perniagaan dan komuniti perniagaan antarabangsa termasuk rujukan daripada laporan-laporan daripada pejabat agensi-agensi MITI di luar negara, sektor-sektor berpotensi yang dikenalpasti dalam menarik lebih banyak pelaburan ke dalam Malaysia adalah termasuk:

- i. sektor-sektor terpilih dalam pembuatan dan perkhidmatan termasuk bahan kimia; elektrik dan elektronik (E&E); mesin dan peralatan; aeroangkasa; peranti perubatan; hab utama (*principal hub*); logistik; e-dagang; teknologi hijau dan tenaga boleh diperbaharui; pelancongan digital; teknologi kewangan (*fintech*); kilang berteknologi pintar; pusat ujian klinikal dan pembelajaran dalam talian; dan
- ii. menggalakkan penggantian import dengan produk Malaysia terutamanya dalam industri E&E.

Selain daripada itu, MITI turut menggalakkan penempatan semula syarikat yang terkesan akibat konflik perdagangan antarabangsa ke Malaysia, dengan menjadikan Malaysia sebagai pusat pengeluaran serantau (*regional production hub*) alternatif bagi mengelakkan tarif tambahan yang dikenakan oleh Amerika Syarikat ke atas produk yang diimport dari China.

Malah, lanjutan daripada Rancangan Malaysia Ke-11 (2016-2020) dan Rancangan Malaysia Ke-12 (2021-2025) yang akan dibentangkan di Dewan Negara pada 12-18 Oktober 2021 kelak, sektor pembuatan telah dikenalpasti sebagai sektor utama dalam memacu pertumbuhan ekonomi

negara. Seiring dengan kemajuan teknologi dan revolusi Industri 4.0, Kerajaan berhasrat untuk menjadikan sektor pembuatan di Malaysia sebagai sektor yang mampu menghasilkan dan membangunkan produk-produk berteknologi dan bernilai tinggi dan kompleks bagi memenuhi pasaran dan permintaan industri global, termasuk sub-sektor pemangkin iaitu E&E; kimia dan keluaran kimia; mesin dan peralatan; aeroangkasa dan peranti perubatan dalam menghasilkan produk-produk berteknologi tinggi, kompleks dan nilai tambah yang tinggi serta peneraju dalam bidang penyelidikan dan pembangunan (R&D), *sustainable manufacturing practices* dan pematuhan standard global.

Dalam sektor digital pula, Malaysia telah menyaksikan pertumbuhan ekonomi digital berkembang pesat berikutan pandemik COVID-19 semenjak tahun 2020. Dalam hal ini, Pejabat Pelaburan Digital (*Digital Investment Office- DIO*) telah ditubuhkan bersama-sama MIDA dan MDEC pada 23 April 2021, sejajar dengan aspirasi Rangka Tindakan MyDIGITAL bagi menarik pelaburan bernilai RM70 bilion dalam sektor digital pada tahun 2025

DIO merupakan platform kolaborasi digital sepenuhnya di antara MIDA dan MDEC untuk menyelaraskan dan memantau pelaburan digital dengan melibatkan semua agensi promosi pelaburan bagi menarik peluang-peluang pelaburan baharu dalam segmen ini. Para pelabur akan diberikan fasilitasi oleh DIO termasuk khidmat nasihat dalam pemilihan lokasi pelaburan terbaik dan menawarkan insentif-insentif pelaburan yang bersesuaian.

Secara kesimpulannya, Kerajaan akan sentiasa memastikan kepentingan negara dan rakyat diutamakan melalui pelbagai inisiatif yang strategik dan bertepatan dengan keperluan semasa, terutamanya di kala Malaysia masih berhadapan dengan pandemik COVID-19.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB TUAN LIM GUAN ENG [BAGAN]

TARIKH : 30 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN LIM GUAN ENG minta **PERDANA MENTERI** menyatakan impak kemelesetan ekonomi ke atas pekerjaan, SMEs, industri pelancongan, hospitaliti dan runcit dan mengapa moratorium pinjaman bank tidak boleh dilanjutkan tanpa faedah sehingga akhir tahun.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI MUSTAPA MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pandemik COVID-19 telah menjejaskan pertumbuhan ekonomi Malaysia pada tahun 2020. Keluaran dalam negeri kasar (KDNK) telah menguncup sebanyak -5.6% (2019: 4.4%) berikutan pelaksanaan langkah perintah kawalan pergerakan (PKP) bagi membendung penyebaran pandemik tersebut. Dari sudut pengeluaran, semua sektor ekonomi telah mencatat penguncupan disebabkan oleh pelaksanaan sekatan terhadap sebahagian aktiviti ekonomi serta gangguan bekalan rangkaian global.

2. Sektor perkhidmatan merupakan sektor terbesar yang menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi negara telah terjejas

dengan ketara. Sumbangan sektor ini kepada KDNK adalah sebanyak 57.7% pada tahun 2020. Pertumbuhan sektor perkhidmatan menguncup -5.5% (2019: 6.2%) akibat pandemik yang mempengaruhi industri berorientasikan pengguna domestik. Di samping itu, sentimen pengguna yang lemah serta penutupan sempadan antarabangsa dan sekatan pergerakan yang mengganggu aktiviti pelancongan telah menyebabkan perbelanjaan dan aktiviti perniagaan lebih rendah.

3. Industri pelancongan merupakan antara industri yang paling terjejas teruk. Jumlah ketibaan pelancong mengalami penurunan drastik, iaitu 4.3 juta pelancong pada tahun 2020 (2019: 26.1 juta pelancong) dengan jumlah perbelanjaan sebanyak RM12.7 bilion (2019: RM86.1 bilion). Sektor ini dianggarkan mengalami kerugian sekitar RM135 bilion pada tahun 2020. Selain itu, berdasarkan Perangkaan Perkhidmatan Suku Tahunan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia, hasil bagi segmen perdagangan borong & runcit, makanan & minuman dan penginapan menguncup -7.1% kepada RM1,311 bilion berbanding RM1,412 bilion pada tahun 2019.

4. Perusahaan mikro, kecil dan sederhana (PMKS) juga turut terjejas. Sumbangan PMKS kepada KDNK tahun 2020 mengecil kepada 38.2% dengan nilai ditambah sebanyak RM512.8 bilion berbanding 38.9% (RM553.5 bilion) pada tahun 2019. Dianggarkan sebanyak 37,415 atau 3.19% perniagaan telah ditutup yang mana 76.8% daripadanya adalah PMKS. Bagi memulih semula perniagaan, PMKS digalakkan untuk melaksanakan pendigitalan terutama dalam memasarkan produk mereka. Ini akan membantu kelangsungan perniagaan PMKS dalam menghadapi normal baharu pasca COVID-19.

5. Sejak tahun 1992, ekonomi Malaysia sentiasa mencapai tahap guna tenaga penuh. Namun begitu, pandemik COVID-19 telah menyebabkan kadar pengangguran negara meningkat kepada 4.5% (2019: 3.3%). Pada bulan Julai 2021, kadar pengangguran adalah 4.8%, iaitu lebih rendah berbanding dengan kadar tertinggi 5.3% pada bulan Mei tahun lalu.

Tuan Yang di-Pertua,

6. Kerajaan masih membincangkan perkara ini dengan institusi perbankan kerana ia melibatkan keputusan komersial di antara pihak bank, lembaga pengarah dan pemegang saham masing-masing. Kerajaan akan mengusahakan suatu rumusan yang boleh dilaksanakan (workable). Kerajaan juga memahami masalah yang dihadapi oleh rakyat dan akan mempertimbangkan pelbagai cadangan yang dikemukakan.

7. Namun begitu, penting untuk ditekankan bahawa sebarang bentuk bantuan yang diberikan Kerajaan haruslah berhemah, setara(proportionate) dan mengambil kira kesan jangka masa panjang terhadap peminjam, pendeposit, pelabur, institusi kewangan dan ekonomi negara.

8. Sejumlah lapan pakej bantuan dan rangsangan ekonomi yang bermula pada 27 Mac 2020 telah berjaya menstabilkan ekonomi negara. KDNK kembali berkembang sebanyak 16.1% pada suku kedua tahun 2021 setelah menguncup pada suku keempat tahun 2020. Unjuran pertumbuhan ekonomi Malaysia pada tahun 2021 dijangka berkembang di antara 3% hingga 4%, iaitu selari dengan jangkaan oleh Bank Dunia dan Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF). Ekonomi dijangka akan pulih sepenuhnya dalam Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) dan disasarkan berkembang pada kadar purata 4.5% hingga 5.5% setahun dalam tempoh 2021-2025.

Sekian, terima kasih.